

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตปีสุดท้าย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแง่ Input objects ตัวอย่างเดียว โดยใช้คำนิยามและโครงสร้าง (classification) ของแนวมัวร์ทางการเมืองตามแบบของ Parsons และ Shils ดังปรากฏอยู่ในการศึกษาของ Almond และ Verba ซึ่งอธิบายวัฒนธรรมทางการเมืองว่าเป็นแบบแผนเฉพาะอย่างของการกระจายแนวความคิดต่อสาระทางการเมืองในหมู่ประชาชนของแต่ละชาติ อันประกอบด้วยความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อระบบการเมือง (System as general object) ต่อบุคคล (Input objects) ต่อนโยบาย (Output objects) และความรู้สึกที่ว่าตัวเองเป็นหลัก (Self as object) ตามขบวนการดังนี้คือ.-

1. Cognitive orientation ได้แก่ความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับระบบการเมือง สถาบันทางการเมือง บทบาทของนักการเมือง นโยบายที่ออกมาจากนักการเมือง
2. Affective orientation ได้แก่ความรู้สึกที่มีต่อระบบการเมือง สถาบันทางการเมือง บทบาทของการเมือง และนโยบายที่ออกมาจากนักการเมือง
3. Evaluational orientation ได้แก่ค่านิยมหรือการตัดสินที่มีต่อระบบการเมือง สถาบันทางการเมือง นักการเมือง และนโยบายหลังจากได้รับความรู้และเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องนั้นแล้ว

ในบทนี้ เราจะมองสมาชิกสภาผู้แทนที่อยู่ในตำแหน่งระหว่างปี 2512 - 2514 ในแง่ Input objects เพื่อประโยชน์ในการศึกษาแนวมัวร์ทางการเมือง ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของวัฒนธรรมทางการเมือง แต่การศึกษาอันนี้ จำกัดแต่เพียงความคิดเห็นของนิสิตปีสุดท้าย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนผู้เปรียบเหมือน Input objects เท่านั้น

1. ความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน

ความคิดเห็นหรือการตัดสินใจที่บุคคลหนึ่งจะมีต่อปัญหาใด ๆ สิ่งแรกที่จะช่วยให้ทราบว่าบุคคลนั้น มีขีดความสามารถในการตัดสินใจเพียงไร อาจพิจารณาได้จากการเรียนรู้ หรือความรอบรู้ของเขาค้นที่ไม่เคยเห็นไม่รู้จักทะเลหรือหิมะ ย่อมตัดสินใจไม่ได้ว่า ทะเลหรือหิมะ มีลักษณะและคุณสมบัติอย่างไร คนที่รู้จักบ้าง อาจตัดสินใจได้อย่างผิวเผิน และคนที่รู้เรื่องที่ดีที่สุด ย่อมไม่มีปัญหาใด ๆ เลยในการตัดสินใจ เช่นเดียวกัน ถ้าต้องการทราบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนว่าเป็น

อย่างไร ก็สมควรที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจของนิสิตที่มีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนเสียก่อน เพราะอำนาจหน้าที่นั้น เป็นสิ่งที่กำหนดฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน

อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 ซึ่งเป็นแม่บทในการปกครองประเทศระยะที่สมาชิกสภาผู้แทนชุดสุดท้ายนี้ (2512 - 2514) ปฏิบัติงานอยู่ได้ ระบุไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทน เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ที่ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย สามารถเสนอร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ได้ ยกเว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ที่ต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรีเสียก่อน มีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีก็มีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติ ขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดในสภาผู้แทน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี เป็นรายตัวหรือทั้งคณะ เมื่อมีจำนวนสมาชิกไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาคั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิก หรือมิได้เป็นสมาชิก คั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภา แล้วรายงานต่อสภาได้ มีอำนาจตั้งข้อบังคับการประชุมปรึกษาของแต่ละสภาเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติการเสนอญัตติการประชุม การปรึกษาและกิจการอื่น เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และสามารถเสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ เมื่อมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ของทั้งสองสภา

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2511 มาตรา 117
2. มาตรา 126
3. มาตรา 127
4. มาตรา 128
5. มาตรา 131
6. มาตรา 133
7. มาตรา 169

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จะเห็นว่าหน้าที่หลักของสมาชิกสภาผู้แทนก็คือ การออกกฎหมาย และควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐบาลให้เป็นไปโดยถูกต้องตามนโยบายที่แถลงไว้

แต่เท่าที่ปรากฏ เรายังจะพบว่าสมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติหน้าที่อื่นควบคู่ไปด้วย เป็นต้นว่า รับเรื่องราวร้องทุกข์ ติดตามคดีความต่าง ๆ ที่ประชาชนส่วนรวมเป็นผู้เสียหายหาเงินมาสร้างถนน สร้างโรงเรียน สร้างวัด สร้างบ่อน้ำ ตลอดจนรับเป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ในเรื่องส่วนตัว ซึ่งหน้าที่อันมิได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเหล่านี้ สมควรจะพิจารณาว่าเป็นหน้าที่อื่นจำเป็นต่องานของสมาชิกสภาผู้แทนหรือไม่ เพราะการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรนั้น เป็นหน้าที่ของรัฐบาลซึ่งกระจายออกไปในรูปหน่วยงานต่าง ๆ โดยตรงอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม จากประพจน์การที่ผ่านมา ดูเหมือนประชาชนส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนก็คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ตามแต่ประชาชนจะเรียกร้องและต้องการ ที่มีความคิดเห็นนี้ เพราะถือว่าพวกเขาเป็นคนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนขึ้นมาเองประการหนึ่ง และสมาชิกสภาผู้แทนไปทำให้เข้าใจผิดระหว่างการหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อสร้างความนิยมให้กับตัวเอง อีกประการหนึ่งด้วย ความเข้าใจที่สับสนของประชาชนต่อหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ เป็นปัญหาสำคัญของรัฐบาลมาทุกยุคทุกสมัย ด้วยเกรงว่าจะเลือกสมาชิกสภาผู้แทนที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ อันอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ จึงได้พยายามที่จะบัญญัติวิธีการสำหรับใช้ควบคุมสมาชิกสภาผู้แทนที่มาจากการเลือกตั้งไว้เสมอ เช่นวิธีการให้มีสมาชิกที่มาจากการแต่งตั้ง เข้าไปทำหน้าที่ร่วมกับสมาชิก ที่มาจากการเลือกตั้งในสภาผู้แทน เป็นต้น ซึ่งวิธีการนี้ ทำให้สมาชิกสภาผู้แทน ไม่มีอิสระพอเพียงในการที่จะปฏิบัติงานให้โดยสมบูรณ์ถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองในระบบรัฐสภา นี้ได้ว่าเป็นเรื่องที่น่าเสียดายยิ่ง

จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิต ผู้ซึ่งได้ชื่อว่า เป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษาดีกว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ด้วยคำถามที่ว่า หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนคืออะไร โปรดลำดับความสำคัญอันปรากฏผลลัพ์ออกมาในตารางที่ 13 นั้น

ตารางที่ 13
แสดงความรู้ของนิสิตคณาจารย์ที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทน

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ทำหน้าที่รับผิดชอบ	41	35	76	18.67
จัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ	6	4	10	2.46
กำหนดแนวนโยบายระดับชาติ	8	3	11	2.70
เป็นตัวแทนรักษามวลประโยชน์ของชาติ	43	46	89	21.87
เป็นตัวแทนรักษามวลประโยชน์ของประชาชน	76	119	195	47.91
ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและข้าราชการ	11	11	22	5.41
ไม่ตอบ	1	3	4	.98
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ในความเห็นของท่านหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนคืออะไร (โปรดระบุตามลำดับความสำคัญ) คำตอบจะเป็น 1. ทำหน้าที่รับผิดชอบ 2. จัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ 3. กำหนดแนวนโยบายระดับชาติ 4. เป็นตัวแทนรักษามวลประโยชน์ของชาติ 5. เป็นตัวแทนรักษามวลประโยชน์ของประชาชน 6. ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและข้าราชการ 7. อื่น ๆ (ระบุ)

นิสิตส่วนใหญ่เข้าใจว่าหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนก็คือ เป็นตัวแทนรักษายลประโยชน์ของประชาชน แทนที่จะเป็นการทำหน้าที่นิติบัญญัติ หรือควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและข้าราชการ แสดงว่านิสิตเองก็ยังไม่เห็นความสำคัญหรือยังไม่เข้าใจในหน้าที่อันแท้จริงของสมาชิกสภาผู้แทน แม้ว่าความเข้าใจส่วนใหญ่ของนิสิตจะไม่ผิด แต่ถ้าเราพิจารณาคำตอบต่าง ๆ ที่ให้เลือกแล้ว จะเห็นว่าความเข้าใจของนิสิตส่วนใหญ่ ที่มีต่อหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนนั้น เป็นคำตอบที่กินความหมายกว้างขวางเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับคำตอบอื่นที่เฉพาะเจาะจงกว่า เป็นต้นว่า การทำหน้าที่นิติบัญญัติ หรือควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและข้าราชการ แต่ถึงกระนั้นก็ดี เมื่อพิจารณารวม ๆ ถึงความรู้ของนิสิตในตารางที่ 13 แล้ว ยังนับได้ว่านิสิตเข้าใจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนพอสมควร เพราะคำตอบที่ว่าหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทน คือการจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด (ตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.2511) มีเพียงจำนวนร้อยละ 2.46 เท่านั้น

ระดับของความรู้ความเข้าใจที่นิสิตมีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ จะมองเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากคำถามต่อมาที่กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญ ว่า นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเพียงไร ทั้งนี้เนื่องมาจากรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายหลักที่ใช้ในการปกครองประเทศ เป็นกฎหมายที่ครอบคลุมถึง อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ และสิทธิหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งควรที่ประชาชนในประเทศจะต้องทราบไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามขอบเขตของกฎหมาย จากการศึกษา ซึ่งได้รายงานผลในตารางที่ 14 ปรากฏว่า นิสิตส่วนใหญ่ ทราบหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2511 ไม่มากนัก คือ ที่ทราบก็มีจำนวนร้อยละ 8.11 และที่ไม่ทราบเลยมีถึงจำนวนร้อยละ 23.83

ตารางที่ 14

แสดงความรู้ของนิสิตต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ทราบดี	25	8	33	8.11
ทราบบ้างเล็กน้อย	125	149	274	67.32
ไม่ทราบเลย	34	63	97	23.83
ไม่ตอบ	2	1	3	.74
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ท่านทราบหรือไม่ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2511 ได้กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทน มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไร คำตอบจะเป็น ทราบดี ทราบบ้างเล็กน้อย และไม่ทราบเลย

ผลลัพท์จากตารางนี้ ทำให้สามารถยืนยันได้ว่าความรู้ความเข้าใจของนิสิตที่มีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ยังไม่อยู่ในระดับที่สูงพอ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง การที่ทราบอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญก็กับการที่ไม่ทราบเลย ปรากฏว่านิสิตที่ไม่ทราบเลย มีจำนวนมากกว่าถึงร้อยละ 15.72 อีกประการหนึ่ง เรายังไม่อาจแน่ใจได้ว่าที่นิสิตส่วนใหญ่ จำนวนร้อยละ 67.32 ทราบอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญเพียงเล็กน้อยนั้น เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเพียงไร เพราะคำว่า ทราบเพียงเล็กน้อย น่าจะมีแนวโน้มไปในทางที่ไม่ทราบเลย มากกว่าจะไปในทางที่ทราบดี เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนเอาไว้เพียง 7 มาตราเท่านั้น นิสิตอาจรอกข้อความด้วยความรู้สึกที่ว่า ถ้าไม่ทราบเสียเลย จะเป็นสิ่งที่น่าละอาย เพราะตัวเองก็ได้ชื่อว่า

เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง ก็อาจเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม ความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของ สมาชิกสภาผู้แทนนี้ มีใช้ว่าจะต้องทราบจากรัฐธรรมนูญแต่เพียงอย่างเดียว นิสิตอาจได้รับการ เรียนรู้ มาจากห้องเรียน จากปากต่อปาก หรือจากข่าวสารทางสื่อมวลชนต่าง ๆ

1.1 ความกระตือรือร้นในทางการเมือง (Awareness of Politic)

เป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปสู่การเรียนรู้ เป็นความจริงที่ว่า คนที่มีความสนใจทางการเมืองสูง มัก กระตือรือร้นที่จะติดตามข่าวสาร บทความ หรือหนังสือที่ให้ความรู้ เกี่ยวกับการเมือง ตลอดจนบุคคลผู้ถึง ปัญหาต่าง ๆ ของบ้านเมืองกับผู้อื่น⁸ จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อข่าวสารประเภทต่าง ๆ ปรากฏว่า นิสิตให้ความสนใจต่อข่าวสารทางการเมืองน้อยกว่าข่าวสารที่เกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และ ข่าวสารที่เกี่ยวกับการบันเทิง กีฬา แพชั่น ตามผลที่รายงานในตารางที่ 15

ตารางที่ 15

แสดงความสนใจของนิสิตที่มีต่อข่าวสาร

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
การเมือง	58	42	100	24.57
เศรษฐกิจ	34	34	68	16.71
ปัญหาสังคม	43	89	132	32.43
บันเทิง, กีฬา, แพชั่น	50	55	105	25.80
ไม่ตอบ	1	1	2	.49
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ปกติ ท่านมักจะสนใจข่าวสารเรื่องใดเป็นประจำ (โปรดระบุตามลำดับความสำคัญ) คำตอบจะเป็น การเมือง เศรษฐกิจ ปัญหาสังคม และบันเทิง, กีฬา, แพชั่น

8. Almond and verba, *Op. cit.*, p.83

ความสนใจต่อข่าวสารทางการเมืองเพียงจำนวนร้อยละ 24.57 นี้ เป็นองค์ประกอบอันหนึ่งที่สนับสนุนผลของการศึกษาในตารางที่ 13 และ 14 เพราะเหตุว่า ถ้ามีความสนใจต่อข่าวสารทางการเมืองในระดับสูงแล้ว นิสิตส่วนใหญ่จะต้องทราบอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนเป็นอย่างดี เนื่องจากมีบทความต่าง ๆ กล่าวถึงเป็นประจำ ในช่วงระยะเวลาก่อนการเลือกตั้ง (12 กุมภาพันธ์ 2512) และขณะที่มีสมาชิกสภาผู้แทนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน หรือรายสัปดาห์ นอกจากนี้ ถ้าจะหันมาพิจารณาดัชนีของความสนใจเฉพาะการอ่านหนังสือวารสาร หรือบทความเกี่ยวกับการเมืองอย่างเดี่ยวแล้ว จะเห็นว่านิสิตอ่านหนังสือวารสารเหล่านั้นาน ๆ ครั้ง มากกว่าที่จะอ่านเป็นประจำ เมื่อเปรียบเทียบกันตามผลที่รายงานในตารางที่ 16 ซึ่งทำให้โอกาสที่จะเรียนรู้ลดน้อยลง ตามสัดส่วนของความสนใจด้วย

ตารางที่ 16

แสดงความสนใจของนิสิตที่มีต่อหนังสือวารสารหรือบทความเกี่ยวกับการเมือง

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
อ่านเป็นประจำ	25	24	49	12.04
ค่อนข้างบ่อย	87	89	176	43.24
นาน ๆ ครั้ง	73	108	181	44.47
ไม่เคยเลย	1	-	1	.25
ไม่ตอบ	-	-	-	-
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ท่านอ่านหนังสือตำรา วารสาร หรือบทความเกี่ยวกับการเมืองเป็นประจำ หรือไม่ คำตอบจะเป็น อ่านเป็นประจำ ค่อนข้างบ่อย นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยเลย

9. โปรดดูหนังสือพิมพ์รายวัน สยามรัฐ พิมพ์ไทย เคลวินส์ ไทยรัฐ และสยามรัฐรายสัปดาห์ ฉบับระหว่างเดือน มกราคม - พฤษภาคม 2512

1.2 ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

เป็นอีกส่วนหนึ่งที่นำไปสู่การเรียนรู้ และเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะแสดงว่านิสิตมีวัฒนธรรมทางการเมืองอย่างไร โดยปกติแล้ว ประเทศที่ได้ชื่อว่ามีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศมักพยายามที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในารตัดสินใจ หรือในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นการไปออกเสียงเลือกตั้ง หรือการเข้าไปปฏิบัติงานเองโดยตรง ภัยความเชื่อมั่นว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของชนนี้ จะได้ผล¹⁰

จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิต ภัยคำถามที่ว่า จะไปออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนครั้งต่อไปหรือไม่ พบว่านิสิตส่วนใหญ่สำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตน ในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของประเทศทางอ้อม ตามผลที่รายงานในตารางที่ 17

ตารางที่ 17

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อการไปออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนครั้งต่อไป

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
จะไปออกเสียงเลือกตั้งแน่ ๆ	96	130	226	55.53
คิดว่าจะไป	72	73	145	35.62
คิดว่าจะไม่ไป	13	13	26	6.39
คิดว่าจะไม่ไปแน่ ๆ	4	5	9	2.21
ไม่ตอบ	1	-	1	.25
รวม	106	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ถ้ามีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนครั้งต่อไป ท่านคิดว่าจะไปออกเสียงเลือกตั้งหรือไม่ คำตอบจะเป็น จะไปออกเสียงเลือกตั้งแน่ ๆ คิดว่าจะไป คิดว่าจะไม่ไป คิดว่าจะไม่ไปแน่ ๆ

10. Almond and Verba, *Op. cit.*, pp. 53 - 57

นิสิตจำนวนร้อยละ 55.53 คิดว่าจะไปออกเสียงเลือกตั้งครั้งต่อไปแน่ ๆ จำนวนร้อยละ 35.62 คิดว่าจะไป ที่คิดว่าจะไม่ไป หรือไม่ไปแน่ ๆ รวมกันมีเพียง จำนวนร้อยละ 8.60 เท่านั้น แสดงว่าการเรียนรู้ หรือความรู้ของนิสิต กับความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง มิได้มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน เหมือนกับหลักเกณฑ์ทั่วไป ตามปกติแล้ว ความกระตือรือร้น ความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ย่อมนำไปสู่ความรู้ที่ดี และเกิดความรู้สึกตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ถ้าจะให้ให้นิสิตเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของประเทศด้วยตนเอง โดยตรงแล้ว นิสิตที่ไม่ต้องการยังมีจำนวนมากกว่านิสิตที่ต้องการ เมื่อเปรียบเทียบกันตามผลที่รายงานในตารางที่ 18

ตารางที่ 18

แสดงถึงความต้องการของนิสิตที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคต

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ไม่ต้องการ	55	103	158	38.82
ไม่แน่	98	82	180	44.23
ต้องการ	33	35	68	16.71
ไม่ตอบ	-	1	1	.25
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ในอนาคต ท่านต้องการจะเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองหรือไม่ คำตอบจะเป็น ไม่ต้องการ ไม่แน่ และต้องการ

นิสิตจำนวนร้อยละ 38.82 ไม่ต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม ที่ไม่แน่ใจว่าจะเข้าไปร่วมหรือไม่ มีจำนวนร้อยละ 44.23 ส่วนผู้ที่ต้องการมีเพียง จำนวนร้อยละ 16.71 เท่านั้น คำตอบนี้ ทำให้ได้ข้อสังเกตอันสืบเนื่องมาจากผลลัพธ์ในตารางที่ 17 อย่างหนึ่งคือ นิสิตยังขาดความเชื่อมั่นว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของตนนั้นจะเป็นผล ซึ่งทำให้มองเห็นภาพพจน์ของระบบการปกครองในขณะนั้นได้อย่างชัดเจน เพราะในประเทศที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนแต่ละคน มีความสำคัญว่าตัวเองสำคัญ เสียงเดียวที่ตนไปออกเสียง หรือบทบาทอื่น ๆ ของตนในทางการเมือง สามารถตัดสินชะตากรรมของประเทศได้ การขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนนี้ ทำให้หน้าหนักของความต้อการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามตารางที่ 17 อ่อนลงด้วย มีเหตุชวนให้คิดว่า เมื่อตัวนิสิตเองยังไม่เชื่อมั่นในความสามารถของตนแล้ว จะไปเชื่อมั่นความสามารถของคนอื่นได้อย่างไร การที่เสียงหนึ่งของตนไม่มีความหมาย หรือใครจะเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ก็ไม่สามารถช่วยอะไรให้ดีขึ้น จะเป็นเหตุผลที่พอใหม่ สำหรับความตั้งใจที่จะไปลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งครั้งต่อไป สิ่งเหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า ทำไมระบอบของความรู้ ความเข้าใจ ที่นิสิตมีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ซึ่งเป็นจักรกลสำคัญที่สุดในการปกครองแบบรัฐสภา จึงยังไม่สูงนัก

สำหรับภูมิหลังต่าง ๆ ของนิสิตที่แยกออกมาแสดงให้เห็นตามรายงานผลในตารางที่ 19, 20, 21, 22, 23, และ 24 ขึ้น ใ้ใช้การเปรียบเทียบโดยยึดคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการหาความสูงค่า ซึ่งก็พบว่ามีความแตกต่างที่น่าสนใจอยู่บ้าง กล่าวคือ ผลจากตารางที่ 19 นิสิตชายเข้าใจหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนเป็นจำนวน ร้อยละมากกว่านิสิตหญิง นิสิตเชื้อชาติจีนกับนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท มีความรู้ความเข้าใจได้ถูกต้องมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย และนิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง ที่เป็นดังนี้เหตุผลหนึ่งอาจเป็นเพราะทั้งนิสิตเชื้อชาติจีนและนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท มักประสบปัญหาเรื่องโอกาสและการยอมรับในสังคม มากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย และนิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองก็เป็นได้ จึงพยายามที่จะสนใจและแสวงหาความรู้ทางการเมือง เพื่อที่จะป้องกันสิทธิและหน้าที่ของตนในสังคม สำหรับสาขาวิชานั้น นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ มีความเข้าใจในหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนได้ถูกต้องมากกว่านิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจไม่น้อย โดยเฉพาะนิสิตรัฐศาสตร์ เนื่องจากเป็นผู้ที่เรียนมาทางนี้โดยตรง สมควรจะเข้าใจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ได้ถูกต้องมากกว่านิสิตที่เรียนสาขาวิชาอื่น เหตุการณ์กลับเป็นว่า เพศ มีอิทธิพลต่อความสนใจทางการเมืองสูงกว่าสาขาวิชาที่เรียน

ตารางที่ 19

เปรียบเทียบความรู้ของนิสิตต่อหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทน

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
ทำหน้าที่รับผิดชอบ	22.04	15.84	16.04	22.29	15.56	14.52	29.41	100	15.00	22.99	17.53	17.82	21.30	18.67
จัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ	3.23	1.81	1.60	3.43	2.22	2.64	1.96	-	1.82	3.21	2.06	2.97	1.85	2.46
กำหนดแนวนโยบายระดับชาติ	4.30	1.36	1.60	4.00	2.22	2.64	2.94	-	1.82	3.74	1.03	3.47	2.78	2.70
เป็นตัวแทนรักษานโยบายของชาติ	23.12	20.81	23.53	21.71	15.56	21.12	24.51	-	22.27	21.39	19.59	20.79	25.93	21.87
เป็นตัวแทนรักษานโยบายของประชาชน	40.86	53.85	50.80	42.86	55.56	52.48	35.29	-	52.73	42.25	51.55	49.01	42.59	47.91
ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและข้าราชการ	5.91	4.98	4.28	5.71	8.89	5.28	5.88	-	5.45	5.35	5.15	5.94	4.63	5.41
ไม่ตอบ	.54	1.36	2.14	-	-	1.32	-	-	.91	1.07	3.09	-	.93	.98

ตารางที่ 20

เปรียบเทียบความรู้ของนิสิตคหณัติและความรับผิดชอบของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรมณูแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
ทราบดี	13.44	3.62	3.74	9.14	22.22	8.58	5.88	50.00	6.82	9.63	7.22	8.91	7.41	8.11
ทราบบ้างเล็กน้อย	67.20	67.42	67.91	65.14	73.33	71.29	55.88	50.00	68.18	66.31	75.26	66.34	62.04	67.32
ไม่ทราบเลย	18.28	28.51	27.27	25.14	4.44	19.47	37.25	-	25.00	22.46	16.49	24.75	28.70	23.83
ไม่ตอบ	1.08	.45	1.07	.57	-	.60	.98	-	-	1.60	1.03	-	1.85	.74

เนื่องจากจำนวนตัวอย่างนิสิตรัฐศาสตร์ที่เลือกมาตามสัดส่วน 45 คนนั้น เป็นชาย 9 คน และเป็นหญิง 36 คน (ดูตารางที่ 3) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่าคอมที่ว่า หน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนคือการควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและข้าราชการในลำดับต่อมาแล้ว จะพบว่านิสิตรัฐศาสตร์มีความเข้าใจถูกต้องมากกว่านิสิตที่เรียนสาขาวิชาอื่น ทั้งนี้เราจึงไม่อาจยืนยันได้อย่างถูกต้องแน่นอนว่า นิสิตรัฐศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนน้อยกว่านิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ เพราะจากคำถามข้อ ๆ มาที่แสดงถึงความสนใจในทางการเมือง หรือความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่งนั้น นิสิตรัฐศาสตร์มีดัชนีของความสนใจและความต้องการสูงกว่านิสิตที่เรียนสาขาวิชาอื่นเสมอ ก็จะได้เห็นได้จากรายงานผลในตารางที่ 20 ถึง 25

ในตารางที่ 20 อันกล่าวถึงความรู้อันมีต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 นั้น นิสิตชาย นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ทราบหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญดีกว่า นิสิตหญิง นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ และนิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองเมื่อเปรียบเทียบกัน สำหรับเชื้อชาติมีความแตกต่างจากตารางที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือในตารางที่ 19 นิสิตเชื้อชาติจีน มีความเข้าใจอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนได้ถูกต้องมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย แต่พอมาถึงตารางที่ 20 ซึ่งถามเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่านิสิตเชื้อชาติไทยทราบดีกว่า ความผันผวนนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตเชื้อชาติจีนทราบอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน จากแหล่งความรู้อื่นก็เป็นได้ ส่วนภูมิลำเนาเกี่ยวกับอาชีพของบิดานั้น มีความคล้ายคลึงกับความแตกต่างของเชื้อชาติ กล่าวคือในตารางที่ 19 นิสิตที่มีบิดามีอาชีพอื่น ๆ หรือค้าขายเข้าใจหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนได้ดีกว่า นิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ แต่พอมาถึงตารางที่ 20 นิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการกลับรู้ดีกว่า

ในตารางที่ 21 เมื่อถามถึงความสนใจที่มีต่อข่าวสาร โดยเฉพาะข่าวสารทางด้านการเมือง ปรากฏว่านิสิตชาย นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่มีบิดามีอาชีพทางค้าขาย ให้ความสนใจต่อข่าวสารการเมือง สูงกว่านิสิตหญิง นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองและนิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ หรืออาชีพอื่น ๆ จากความสนใจต่อข่าวสารการเมืองนี้ เป็นข้อยืนยันได้อย่างหนึ่งว่า ความเข้าใจที่มีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนนั้น นิสิตเชื้อชาติจีน มีการเรียนรู้จากแหล่งอื่น ข้อยุตินี้จะมองเห็นได้อย่างชัดเจนขึ้น

จากผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 22 ซึ่งเป็นการถามถึงความสนใจของนิสิตที่มีต่อหนังสือวารสารหรือบทความเกี่ยวกับการเมืองอย่างเกี่ยวเนื่อง เนื่องจากปรากฏว่าจำนวนของนิสิตที่อ่านหนังสือเหล่านี้เป็นประจำและค่อนข้างบ่อย เป็นนิสิตชาย นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่มีความีอาชีพอื่น ๆ หรือค้ายาย มากกว่านิสิตหญิง นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่มีความีอาชีพรับราชการ

จากการเปรียบเทียบความกระตือรือร้นและความรู้ทางการเมือง ตามภูมิหลังต่าง ๆ ของนิสิตที่แยกออกมาแล้ว ผลลัพธ์ที่ปรากฏออกมาอย่างชัดแจ้งก็คือ นิสิตชายมีความกระตือรือร้นและความรู้ทางการเมืองสูงกว่านิสิตหญิง นิสิตรัฐศาสตร์สูงกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์และนิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีนสูงกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทสูงกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่มีความีอาชีพค้ายายหรืออาชีพอื่น ๆ สูงกว่านิสิตที่มีความีอาชีพรับราชการ

สำหรับความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น มีข้อที่น่าสังเกตว่าบางภูมิหลังมิได้มีขบวนการต่อเนื่องมาจากความกระตือรือร้นทางการเมือง ความครรถ้องเกี่ยวกัน เมื่อถูกถามถึงความตั้งใจที่จะไปออกเสียงเลือกตั้งครั้งต่อไป ตามผลที่รายงานในตารางที่ 23 นิสิตหญิงมีความสนใจที่จะไปในจำนวนร้อยละมากกว่านิสิตชาย นิสิตเชื้อชาติไทยสนใจมากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน และนิสิตที่มีความีอาชีพรับราชการ สนใจมากกว่านิสิตที่มีความีอาชีพค้ายายหรืออาชีพอื่น ๆ สำหรับสาขาวิชาและภูมิลำเนานั้น นิสิตรัฐศาสตร์และนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ยังคงมีความสนใจต่อเนื่องสูงกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ และนิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง

การที่นิสิตหญิงสนใจต่อการไปออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนครั้งต่อไป ในจำนวนที่ใกล้เคียงกับนิสิตชาย ทั้ง ๆ ที่มีความกระตือรือร้นและการเรียนรู้ทางการเมืองต่ำกว่านั้น จะเป็นไปได้หรือไม่ว่า ส่วนหนึ่งของนิสิตชายมีความเกียจคร้านกว่า ทั้งนี้เนื่องจากระดับของความตั้งใจไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือนิสิตหญิงที่คิดว่าจะไปและที่จะไปแน่ ๆ มีจำนวนรวมกันร้อยละ 91.85 ส่วนนิสิตชายที่คิดว่าจะไปและที่จะไปแน่ ๆ มีจำนวนรวมกันร้อยละ 90.32 อย่างไรก็ดี เมื่อถูกถามถึงความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคตด้วยตัวเองโดยตรง ตามผลที่รายงานในตารางที่ 24 นิสิตชายยังมีความต้องการที่สูงกว่านิสิตหญิง ส่วนเชื้อชาตินั้น ผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 23 และ 24 แสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่า นิสิตเชื้อชาติจีนมีความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางอ้อมหรือโดยตรง น้อยกว่านิสิต

ตารางที่ 21

เปรียบเทียบความสนใจของนิสิตที่มีต่อข่าวสาร

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 107 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
การเมือง	31.18	19.00	20.86	28.00	26.67	24.09	26.47	--	21.82	27.81	24.74	27.23	19.44	24.57
เศรษฐกิจ	18.28	15.38	20.32	15.43	6.67	15.51	20.59	--	15.45	18.18	11.34	19.31	16.67	16.71
ปัญหาสังคม	๓๓.12	40.27	35.29	26.29	44.44	32.01	32.35	100.00	34.09	30.48	29.90	33.17	33.33	32.43
บันเทิง, กีฬา, แฟชั่น	26.83	24.89	22.99	29.71	22.22	28.05	19.61	--	28.64	22.46	34.02	19.80	29.63	25.80
ไม่ตอบ	.54	.45	.53	.57	--	.33	.98	--	--	1.07	--	.50	.93	.49

เชื้อชาติไทยมาก ทั้ง ๆ ที่มีการเรียนรู้ทางการเมืองสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกัน แสดงว่าเชื้อชาติยังมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่โดยปกติ นิสิตเชื้อชาติจีน มักมีความรู้สึกที่ว่าตัวเองถูกกีดกันให้พ้นจากกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เพราะจะรับราชการเป็นทหารหรือตำรวจก็ได้ จะไปทำงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติก็ไม่ได้อีกเช่นกัน ทั้ง ๆ ที่ตัวเองก็เกิดในเมืองไทย ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมาย ความรู้สึกที่ว่าตนยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมนี้เอง เป็นเหตุให้นิสิตเชื้อชาติจีนสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย อันขัดกับหลักเกณฑ์ที่ว่าความกระตือรือร้นและความรู้ทางการเมืองสูง ย่อมจะนำไปสู่ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงกว่า ภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของบิดาก็เช่นกัน ผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 23 และ 24 ปรากฏว่า นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สูงกว่า นิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขายหรืออาชีพอื่น ๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ เราพอจะสรุปได้ว่าระดับของความรู้ความเข้าใจที่นิสิตมีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนยังไม่สูงนัก เมื่อเทียบออกมาเป็นจำนวนร้อยละ โดยยึดคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการตัดสินความสูงต่ำ สำหรับภูมิหลังเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ปรากฏว่ามีความแตกต่างอยู่บ้าง กล่าวคือ นิสิตชายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนดีกว่า นิสิตรัฐศาสตร์ดีกว่า นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ดีกว่า นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง นิสิตเชื้อชาติจีนดีกว่า นิสิตเชื้อชาติไทย แต่ความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง นิสิตเชื้อชาติจีนมีน้อยกว่า นิสิตเชื้อชาติไทย เช่นเดียวกับอาชีพของบิดา นิสิตที่บิดามีอาชีพทางค้าขายหรืออาชีพอื่น ๆ มีความรู้ดีกว่า นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ แต่ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่า

อย่างไรก็ตามในเรื่องของวัฒนธรรมทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ยังมีใช้สิ่งที่สำคัญที่สุด ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อระบบการเมืองของประเทศต่างหากเล่า ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญกว่า¹¹ ความรู้สึกที่มีต่อประเทศหรืออารมณ์ทางการเมืองนี้ บางทีดูเหมือนจะเป็นเครื่องมือทดสอบที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการหาอำนาจโดยชอบธรรม ที่ประชาชนมีต่อระบบการเมืองของเขา¹² ซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้จะกล่าวถึงความรู้สึกของนิสิตที่เป็นตัวแทนของประชาชนส่วนหนึ่งอันมีต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นจักรกลสำคัญของระบบการเมืองไทยสมัยนั้น (พ.ศ. 2512-พ.ศ. 2514) ในลำดับถัดไป

11. *Ibid.*, p.62

12. *Ibid.*, p.62

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตต่อการไปออกเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนครั้งต่อไป

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
จะไปออกเสียงเลือกตั้งแน่ ๆ	51.61	58.82	57.75	48.57	73.33	58.75	46.08	50.00	56.82	54.01	58.76	51.98	59.26	55.53
คิดว่าจะไป	38.71	33.03	32.09	42.29	24.44	34.32	39.22	50.00	33.64	37.97	36.08	38.12	30.56	35.62
คิดว่าจะไม่ไป	66.99	5.38	8.02	5.71	2.22	4.95	10.78	-	7.73	4.81	5.15	6.93	6.48	6.39
คิดว่าจะไม่ไปแน่ ๆ	2.15	2.26	2.14	2.86	-	1.65	3.92	-	1.36	3.21	-	2.97	2.78	2.21
ไม่ตอบ	.54	-	-	.57	-	.33	-	-	.45	-	-	-	.93	.25

ตารางที่ 24

เปรียบเทียบความต้องการของนิสิตที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคต

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
ไม่ต้องการ	29.57	46.61	43.85	34.86	33.33	35.97	47.06	50.00	42.73	34.22	48.45	31.68	43.52	38.82
ไม่แน่ใจ	52.69	37.10	40.11	49.71	40.00	47.19	35.29	50.00	40.00	49.20	34.02	51.49	39.81	44.23
ต้องการ	17.74	15.84	15.51	15.43	26.67	16.83	16.67	-	16.82	16.58	17.53	16.34	16.67	16.71
ไม่ตอบ	-	.45	.55	-	-	-	.98	-	.45	-	-	.50	-	.25

2. ความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน

คงได้กล่าวมาแล้วว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของประเทศจะเป็นไปในลักษณะใดนั้น เราสามารถดูได้จากทัศนคติหรือความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการเมืองของเขา ในประเทศที่มีการปกครองแบบรัฐสภา สิ่งหนึ่งที่จะเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความก้าวหน้าหรือความอยู่รอดของระบบนี้ ก็คือความนิยมชมชอบ ความไว้น้ำใจเชื่อใจที่ประชาชนมีต่อสมาชิกสภาผู้แทน ที่พวกเขาเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภานั้นเอง ความนิยมชมชอบ ความไว้น้ำใจเชื่อใจในตัวสมาชิกสภาผู้แทนนี้ อาจพิจารณาได้จากความรู้สึกที่ประชาชนมีต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และความประพฤติปฏิบัติของสมาชิกสภาผู้แทน

โดยปกติการปกครองในระบบรัฐสภานั้น นอกจากทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนยังมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลอีกด้วย ความยิ่งใหญ่หรือความสามารถของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ ในประเทศอังกฤษถึงกับมีคำกล่าวว่า ... "รัฐสภาจะทำอะไรก็ได้ นอกเสียจากเปลี่ยนเพศชายเป็นหญิงหรือหญิงเป็นชายเท่านั้น"... แต่ในประเทศไทยเรา เพิ่งมีการใช้ระบบรัฐสภามาไม่นาน และจากประวัติศาสตร์ ซึ่งได้กล่าวโดยสังเขปในบทที่ 2 ก็แสดงให้เห็นถึงปัจจัยหลายประการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปกครองในระบบนี้ สมาชิกสภาผู้แทนไทยจะมีความสำคัญเหมือนกับสมาชิกสภาผู้แทนในประเทศอังกฤษหรือไม่นั้น จากการสำรวจความรู้สึกของนิสิตที่เป็นประชาชนส่วนหนึ่ง พบว่านิสิตส่วนใหญ่ยังไม่เชื่อถือในความสามารถหรือความสำคัญของสมาชิกสภาผู้แทน ต่อคำถามที่รายงานผลในตารางที่ 25 นิสิตจำนวนร้อยละ 8.60 เท่านั้นที่เชื่อว่าสมาชิกสภาผู้แทนมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล ส่วนที่ไม่เชื่อมีถึงร้อยละ 78.13 และที่ไม่ทราบมีจำนวนร้อยละ 12.53

ตารางที่ 25

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อคำกล่าวที่ว่า สมาชิกสภาผู้แทนมี
อำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล สำหรับกรณีของประเทศไทย

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
อยู่ในสภาพที่แยกอ้างมา	16	19	35	8.60
ไม่เป็นไปตามคำกล่าวอ้าง	149	169	318	78.13
ไม่ทราบ	10	33	51	12.53
ไม่ตอบ	3	-	3	.74
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ที่กล่าวกันว่า สมาชิกสภาผู้แทนมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล ท่าน
คิดว่าการณ์ของไทยเรา อยู่ในสภาพนี้หรือไม่ คำตอบจะเป็น อยู่ในสภาพที่แยกอ้างมา ไม่เป็นไปตาม
คำกล่าวอ้าง และไม่ทราบ

การที่นิสิตไม่เชื่อถือในความสามารถ หรือความสำคัญ ของสมาชิกสภาผู้แทนนั้น ส่วนหนึ่งอาจ
จะเป็นเพราะ ไม่เข้าใจหน้าที่อย่างแท้จริงของสมาชิกสภาผู้แทนก็เป็นได้ อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณา
บรรยากาศทางการเมืองของประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา จะเห็นว่าในการปกครองระบบ
รัฐสภาของเรา ฝ่ายบริหาร ซึ่งมีกำลังทางทหารหนุนหลังอยู่ พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะม้ออำนาจ
เหนือฝ่ายนิติบัญญัติเสมอ จึงทำให้ความสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ คุกคยลงไปในสายตาของประชาชน เมื่อ
เปรียบเทียบกับฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ การประพฤติปฏิบัติของสมาชิกสภาผู้แทนบางคน มีแนวโน้มที่สื่อให้
เห็นว่า ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ เช่น การเปลี่ยน
พรรคโดยไม่มีเหตุผลสมควร การใช้อิทธิพลข่มขู่บังคับให้ข้าราชการประจำ กระทำการตามวัตถุประสงค์

ของตน และการหลงลืมต่อคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน เมื่อคราวหาเสียง เพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นต้น อันเป็นเหตุให้ความเชื่อถือว่าประชาชนมีต่อสมาชิกสภาผู้แทน คลอนแคลนลง ความรู้สึกของนิสิตก็เช่นกัน ในตารางที่ 26 ตอบคำถามที่ว่า สมาชิกสภาผู้แทนส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้องได้หรือไม่ นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อความสามารถของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ ในระดับกลาง ๆ คือเห็นว่าบางทีก็ทำได้ บางทีก็ทำไม่ได้ แต่ถ้านำมาเปรียบเทียบกันระหว่างนิสิตที่มีความคิดเห็นว่า สมาชิกสภาผู้แทนสามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้องได้ หรือไม่ได้อย่างเดียว จะเห็นว่านิสิตที่เชื่อในความสามารถของสมาชิกสภาผู้แทน มีเพียงจำนวนร้อยละ 3.44 ส่วนที่ไม่เชื่อมีถึงจำนวนร้อยละ 15.97 เมื่อซึ่งนำหนักกันแล้ว ความรู้สึกที่ไม่เชื่อต่อในความสามารถ น่าจะเป็นไปได้มากกว่า ความขุ่น คุสมเหตุผลยิ่งขึ้น จากผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 27

ตารางที่ 26

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทน
ส่วนใหญ่ สามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้อง

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ได้	5	9	14	3.44
ได้บ้างไม่ได้บ้าง	153	175	328	80.59
ไม่ได้	28	37	65	15.97
ไม่ตอบ	-	-	-	-
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ท่านคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนส่วนใหญ่ สามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้องได้หรือไม่ คำตอบจะเป็น ได้ ได้บ้างไม่ได้บ้าง และไม่ได้

ตารางที่ 27

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อการที่
สมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติงานก้าวล่วงอำนาจหน้าที่ของตน

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ปฏิบัติเกินอำนาจหน้าที่ของตน	134	156	290	71.25
ไม่เกินอำนาจหน้าที่ของตน	26	19	45	11.06
ไม่ทราบ	25	46	71	17.44
ไม่ตอบ	1	-	1	.25
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ **เฉลี่ยร้อยละรวม** ท่านคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติงานก้าวล่วง เกินอำนาจหน้าที่ของตนหรือไม่ คำตอบจะเป็น ปฏิบัติงานเกินอำนาจหน้าที่ของตน ไม่เกินอำนาจหน้าที่ของตน และไม่ตอบ

จากตารางนี้ นิสิตส่วนใหญ่ จำนวนร้อยละ 71.25 มีความคิดเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติงานเกินอำนาจหน้าที่ของตน ที่เห็นว่าไม่เกินมีเพียงจำนวนร้อยละ 11.06 เท่านั้น การปฏิบัติหน้าที่เกินขอบเขตความรับผิดชอบนี้ เป็นสาเหตุหนึ่งนำไปสู่ความยุ่งยากของการปกครองในระบบรัฐสภาเสมอ แม้แต่การปฏิบัติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 อันเป็นระยะเวลาที่สมาชิกสภาผู้แทนชุดนี้ ปฏิบัติงานอยู่นิสิตส่วนใหญ่ ก็ยังเชื่อว่าสาเหตุสำคัญเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่อันมิชอบของสมาชิกสภาผู้แทน ดังผลลัพท์ที่รายงานในตารางที่ 28

ตารางที่ 28

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อคำถามที่ว่า การปฏิบัติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 สาเหตุสำคัญเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่อันมิชอบของสมาชิกสภาผู้แทน

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ใช่	34	32	66	16.22
มีส่วนอยู่บ้าง	123	163	286	70.27
ไม่ใช่	26	23	49	12.04
ไม่ทราบ	3	3	6	1.47
ไม่ตอบ	-	-	-	-
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ กล่าวกันว่า การปฏิบัติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 สาเหตุสำคัญ เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่อันมิชอบของสมาชิกสภาผู้แทน ท่านคิดว่าใช่หรือไม่ คำตอบจะเป็น ใช่ มีส่วนอยู่บ้าง ไม่ใช่ และไม่ทราบ

จากตารางนี้ นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 70.27 มีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่อันมิชอบของสมาชิกสภาผู้แทน มีส่วนอยู่บ้างที่เป็นสาเหตุสำคัญของการปฏิบัติครั้งนี้ ที่เห็นว่าเป็นสาเหตุสำคัญโดยตรง มีจำนวนร้อยละ 16.22 และที่เห็นว่าไม่ใช่มีเพียงจำนวนร้อยละ 12.04 เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างสมาชิกสภาผู้แทน เป็นสาเหตุของการปฏิบัติ กับไม่เป็นแล้ว ปรากฏว่าที่เห็นเป็นสาเหตุมีจำนวนรวมกันถึงจำนวนร้อยละ 86.49

บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน นอกจากจะเป็นสาเหตุที่ฝ่ายบริหารนำไปอ้างในการปฏิวัติ
รัฐประหาร บ่อยครั้งแล้ว ยังจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ประชาชนเพิกเฉยต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทาง
การเมือง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดและสำคัญที่สุดของกิจกรรมที่ค้านี้ก็คือ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของ
ประชาชนเพราะไม่มีครั้งใดเลย นับตั้งแต่มีการเลือกตั้งที่ประชาชนจะไปใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าจำนวน
ร้อยละ 50 (ยกเว้นการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2501) จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิต
ก็เช่นกัน ในตารางที่ 29 นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 59.46 เห็นด้วยกับสาเหตุที่ประชาชนไปใช้สิทธิ
ออกเสียงเลือกตั้งน้อยนั้น เป็นเพราะไม่ศรัทธาต่อการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทน ที่ไม่เห็นด้วยกับสาเหตุ
นี้ มีเพียงจำนวนร้อยละ 29.24 และที่ไม่มีความเห็นจำนวนร้อยละ 10.81

ตารางที่ 29

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อกรณีที่ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียง
เลือกตั้งน้อย เป็นเพราะไม่ศรัทธาต่อการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทน

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
เห็นด้วย	118	124	242	59.46
ไม่เห็นด้วย	47	72	119	29.24
ไม่มีความเห็น	20	24	44	10.81
ไม่ตอบ	1	1	2	.49
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ กษที่ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งน้อยนั้น ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เป็นเพราะ
ไม่ศรัทธาต่อการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทน คำตอบจะเป็นเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่มีความเห็น

เท่าที่กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่า นิสิตยังไม่เชื่อมั่นในความสามารถ และศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ซึ่งถ้าเราจะติดตามบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนชุดดังกล่าว ตั้งแต่เริ่มจนถึงสุดการปฏิบัติงานแล้ว จะเห็นว่า มีเหตุการณ์หลายอย่าง ที่สนับสนุนความรู้สึกของนิสิตที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์นี้

1. การเปลี่ยนพรรคของสมาชิกสภาผู้แทน

จากผลของการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2512 ทำให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนทั้งหมด 219 คน ในจำนวนนี้ พรรคสหประชาไทย ซึ่งเป็นพรรคของรัฐบาล ได้รับเลือกมากที่สุด จำนวน 75 คน พรรคอิสระมาเป็นอันดับสอง จำนวน 72 คน พรรคประชาธิปไตย อันเป็นพรรคฝ่ายค้านได้ 57 คน พรรคแนวประชาไทยได้ 7 คน พรรคแนวร่วมเสรีชนได้ 4 คน พรรคประชาชนได้ 2 คน พรรคเสรีประชาธิปไตย และพรรคสัมมาชีพช่วยชาวนาชาวไร่ ได้อย่างละ 1 คน¹⁴ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนทั้งหมดเริ่มปฏิบัติงานไปได้ไม่นาน ก็ปรากฏว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนที่ไม่สังกัดพรรคใด สมัครเข้าพรรคสหประชาไทย ในครั้งแรกจำนวน 18 คน¹⁵ และต่อมาภายหลังอีก 28 คน¹⁶ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา เป็นต้นว่า มีหนี้สินรุงรัง จนถึงกับถูกขังล้มละลายบาง¹⁷ เพื่อต้องการคุ้มครองชีวิตหวั่นแค้นของตนบ้าง¹⁸ เพราะทนเห็นคนกรุงชนบุรีศรีประมาไม่ไหวบาง¹⁹ เพราะต้องการสร้างสัมพันธ์ให้ชาวบ้านบ้าง และอื่น ๆ²⁰

การที่สมาชิกสภาผู้แทนอิสระและพรรคฝ่ายค้าน ผละจากสังกัดเดิมไปอยู่กับพรรครัฐบาลนั้น ก่อให้เกิดความสงสัย ความไม่ไว้วางใจ แก่บรรดานิสิตทั่วไป เพราะเมื่อตอนโฆษณาหาเสียง ทุกคนได้กล่าวโจมตีพรรครัฐบาลอย่างมากมายด้วยกันทุกคน แต่พอได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทน กลับเข้ามาสังกัดอยู่กับพรรครัฐบาล เหล่านี้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนมีภาพพจน์ที่ไม่สู้จะงดงามนัก

14. Ibid., หน้า 183

15. ขาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 19 มีนาคม 2512

16. ขาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 19 มิถุนายน 2514

17. ขาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 9 เมษายน 2514

18. ขาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 15 มิถุนายน 2514

19. ขาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2514

20. ขาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 17 มิถุนายน 2514

2. การแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตัวเอง

เป็นพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้สิทธิความนิยมชมชอบในตัวสมาชิกสภาผู้แทนลง ค้ายปรากฏว่าในขณะที่กำลังดำรงตำแหน่งอยู่ สมาชิกสภาผู้แทนบางคนใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เช่น การขอเป็นตัวแทนจำหน่าย สุรา บุหรี่ ภายในจังหวัดของตนบาง ขอสิทธิก่อสร้างโดยไม่ต้องประมูล²¹ บาง ขอสัมปทานรถเมลต่างจังหวัด และอื่น ๆ²²

3. การทะนุบำรุงเฉพาะท้องถิ่นที่ออกเสียงเลือกตน

เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มองไปว่าสมาชิกสภาผู้แทนหากมีความตั้งใจที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าหรือทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองอันเป็นส่วนรวมแต่อย่างใดไม่ หลายคนก็เปลี่ยนพรรคไปสังกัดอยู่กับพรรค²³ รัฐบาล ก็เพียงมุ่งหวังที่จะได้เงินสามแสนบาท²⁴ ไปพัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งจะเป็นผลดีในทางทฤษฎีเท่านั้น สำหรับการเลือกตั้งครั้งต่อไปเท่านั้น อย่างไรก็ตามเราก็ไม่สามารถยืนยันได้อย่างแน่ชัดว่าการทะนุบำรุงเฉพาะท้องถิ่นของสมาชิกสภาผู้แทนนั้น จะทำให้ประชาชนเสื่อมคลายความนิยม โดยเฉพาะชาวชนบทซึ่งมีความต้องการในเรื่องนี้มากเป็นพิเศษ และไม่สามารถไปขอความช่วยเหลือได้จากที่ใด อันติคดับชวกรุง หรือผู้มีการศึกษา ซึ่งไม่ได้ประโยชน์โดยตรง ทำให้ตั้งความหวังในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนไว้สูง และมองทุกสิ่งทุกอย่างในแง่อุดมคติไปหมด

4. การก้าวก่ายข่มขู่ให้พรรครัฐบาลปฏิบัติตามความต้องการของตน

ก็จะเห็นได้จากกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดนครศรีธรรมราช ยื่นหนังสือถึงรัฐมนตรีมหาดไทย²⁵ ให้อายัดข้าราชการจังหวัด ฐานไม่สามารถปกครองให้ราษฎรมีความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย หรือสมาชิกสภาผู้แทนพรรคสหประชาไทย เสนอญัตติต่อที่ประชุมพรรค ขอให้เปลี่ยนตัวผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ²⁶ หรือสมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดชัยนาท สังกัดพรรคสหประชาไทย ยื่นคำขาคำว่า ภายในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2512 ถ้าทางพรรคยังไม่ดำเนินการย้ายนายตำรวจ อำเภอสรรคบุรีจะลาออกจากพรรคทันที²⁷ เหล่านี้

21. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 27 สิงหาคม 2512
 22. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 18 พฤศจิกายน 2512
 23. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 23 กันยายน 2513
 24. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 13 ตุลาคม 2512
 25. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 12 เมษายน 2512
 26. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 35 เมษายน 2512
 27. ขาวหนาหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 16 สิงหาคม 2512

เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความสงสัยว่าจะถูกต้องตามหลักปฏิบัติเพียงไร เพราะข้าราชการทั้งปวง ต้องมีผู้บังคับบัญชา และปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ แบบแผน ที่วางไว้ ถ้าหากสมาชิกสภาผู้แทนเห็นว่าข้าราชการประจำคนใด ปฏิบัติหน้าที่ในทางนำความเดือดร้อนมาสู่ประชาชน ก็ควรที่จะเรียกร้องให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริง เพื่อดำเนินการลงโทษตามคัมภีร์กฎหมาย หรือวินัยของข้าราชการ ซึ่งถ้าผู้มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ยอมจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดให้ ก็ควรจะต้องตั้งกระทู้ถาม หรือเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ อันเป็นการปฏิบัติที่ตามแบบของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มิใช่จะขอให้มีการโยกย้ายตามความพอใจของตน โดยที่ยังไม่มีการสอบสวนหาความผิด

5. ภาวะจิตวิสัยแทรกแซงการปฏิบัติงานของข้าราชการ

ที่เห็นได้ชัดและปฏิบัติกันมาก ดูเหมือนจะเป็นเรื่องการใช้อิทธิพลฝากเด็กเข้าโรงเรียน ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนหลายคนถือว่าเป็นความชอบธรรมอย่างหนึ่ง²⁸ ตรงกันข้ามกับความรู้สึกของข้าราชการประจำกระทรวงศึกษา ที่รู้สึกขมขื่นใจ จนกระทั่งต้องเขียนจดหมายมาระบายความคิดเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ ตอนหนึ่งว่า²⁹ "เมื่อเป็นเช่นนี้ สมาชิกสภาผู้แทนจึงเข้าไปแสดงอิทธิพลในการศึกษาอย่างเต็มที่ และมากที่สุดเห็นจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทน พรรคสหประชาไทย เข้ากันไปบ่อย ๆ ขนาดเห็นกันจำหน้าได้ เช่น นายประเสริฐ บุญสม สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดอุษายา ลูกพรรครัฐบาล นายชุมพล มณีเนตร สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่ลังคักพรรคใด เป็นต้น นอกจากนี้อีกหลายคนที่ข้าราชการไม่รู้จักแต่จำหน้าได้ เพียงแต่เห็นท่าทางของท่าน ก็รู้ว่าท่านเป็นสมาชิกสภาผู้แทน เพราะท่าทางไม่เหมือนคนธรรมดา บ้างที่ท่านจะกล่าวว่าข้าราชการประจำจะไม่ก้มหัวให้ ท่านสวมเสื้อนอก ทั้งที่อากาศแสนจะร้อน บนปกคอเสื้อก็มีเครื่องหมายเบิกทาง โดยคิดเหรียญอะไรก็ไม่รู้ แต่คุณแล้วก็ทำให้รู้ว่าเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ข้าราชการบางคนถึงกับออกปากอุทานหมั่นไส้ หลายคนบ่นว่า รู้สึกขมขื่นที่การเมือง เข้ามามีอิทธิพลต่อข้าราชการประจำ และการดำเนินงานของหน่วยราชการถึงขนาดนี้แล้ว เขียวหรือ ....."

นอกจากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ยังมีพฤติกรรมอื่น ๆ อีก ที่ล้วนแล้วแต่สร้างความรู้สึกที่ไม่ดีให้แก่ผู้ประสบพบเห็นแทบทั้งสิ้น เป็นต้นว่า สมาชิกสภาผู้แทนคนหนึ่ง ถูกขับออกจากพรรคฝ่ายค้าน ฐานพูดให้ร้ายป้ายสีว่า หัวหน้าพรรครับเงินจากประธานรัฐสภาสองล้านบาท เลขาธิการพรรครับเงินจากรัฐมนตรี

28. ชาวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 7 พฤษภาคม 2514

29. คุณแพต, คอลัมน์ "น้ำคิด" ของอนันต์ สายศิริวิทย์, หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ประจำวันที่ 5 มิถุนายน 2514

วการกระทรวงมหาดไทยเจ็ดแสนบาท และตั้งกระทุ้งเลนงานพรรคของตนเอง สมาชิกสภาผู้แทนพรรค
ฝ่ายค้านแห่งชาติ เพื่อเก็บเงินช่วยการกุศล สมาชิกสภาผู้แทนพรรครัฐบาลได้ตระหนักว่าหนังสือพิมพ์สยาม
รัฐกลาง³² สมาชิกสภาผู้แทนพรรครัฐบาลแห่งจังหวัดสมุทรปราการถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลาย สมาชิก
สภาผู้แทนจังหวัดชลบุรี สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดนครพนม และสมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดขอนแก่น โกงหัว
ประท้วงรัฐมนตรีต่างประเทศ ที่คูหมื่นสถาบันนิติบัญญัติ³⁴ สมาชิกสภาผู้แทน 22 คน จะวางพวงหรีดคำ
ประท้วงหน้าพระบรมรูปทรงม้า ถ้ารัฐบาลยังคงยืนยันที่จะขึ้นภาษี และขอเงินจากต่างประเทศครั้งใหญ่
และอื่น ๆ

จากบทบาทดังกล่าว ที่สมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 - 2514
นั้น พอจะสะท้อนถึงความนิยมชมชอบของนิสิตที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนได้ แม้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนบางส่วนจะ
ประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตที่กฎหมายระบุไว้ ก็ไม่สามารถลบเลือนความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อสมา
ชิกสภาผู้แทนให้ไปในทางที่ดีได้ เพราะการกระทำที่ขาดหลักเกณฑ์ หรือผิดพลาดจากเหตุการณ์ทั่วไป มักจะ
แพร่ขยายไปได้ง่ายและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยวิธีใด การที่นิสิตไม่เชื่อมั่นศรัทธา ในความ
สามารถของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงแนวโน้ม ในการนำระบบรัฐสภามาใช้ว่า จะดำเนิน
ไปอย่างไม่ว่างจะมีประสิทธิภาพนัก ถ้าคราวใดที่ฝ่ายบริหารยังมีอำนาจเหนือกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ และสมาชิก
สภาผู้แทนยังไม่ประพฤติปฏิบัติตามขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของตน

การสำรวจความคิดเห็นของนิสิตในลำดับต่อมา ถึงคุณสมบัติต่าง ๆ ของสมาชิกสภาผู้แทนที่นิสิต
ต้องการนั้น พอจะประมวลได้ ตามผลที่รายงานในตารางที่ 30 ว่า ในเรื่องอายุ เมื่อเปรียบเทียบกัน
แล้ว นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 41.03 เห็นว่าช่วงอายุที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสมาชิกสภาผู้แทน อยู่ใน
ระหว่าง 35 - 39 ปี ที่เหมาะสมรองลงมาตามลำดับคือ 40 - 45 ปี มีจำนวนร้อยละ 24.32 ระหว่าง
30 - 34 ปี มีจำนวนร้อยละ 21.62 ระหว่าง 25 - 29 และ 45 - 49 ปี มีจำนวนร้อยละ 4.18
เท่ากัน 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 1.47 และที่เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนจะมีอายุน้อยเท่าไรก็ได้
มีจำนวนร้อยละ 2.71

30.	ชาวหนาหนึ่ง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน	ประจำวันที่	5 มิถุนายน 2512
31.	ชาวหนาหนึ่ง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน	ประจำวันที่	30 มีนาคม 2512
32.	ชาวหนาหนึ่ง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน	ประจำวันที่	12 มกราคม 2514
33.	ชาวหนาหนึ่ง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน	ประจำวันที่	14 เมษายน 2514
34.	ชาวหนาหนึ่ง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน	ประจำวันที่	6 กันยายน 2514
35.	ชาวหนาหนึ่ง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน	ประจำวันที่	1 ตุลาคม 2514

ตารางที่ 30
แสดงความคิดเห็นของนิสิตว่าสมาชิกสภาผู้แทนควรมีอายุเท่าใด

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
25 - 29 ปี	11	6	17	4.18
30 - 34 ปี	48	40	88	21.62
35 - 39 ปี	70	97	167	41.03
40 - 44 ปี	36	63	99	24.32
45 - 49 ปี	11	6	17	4.18
50 ปีขึ้นไป	3	3	6	1.47
ไม่ควรจำกัดอายุ	5	6	11	2.71
ไม่ตอบ	2	-	2	.49
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ สมาชิกสภาผู้แทนควรมีอายุระหว่างช่วงใดคำตอบจะเป็น 25 - 29 ปี, 30 - 34 ปี, 35 - 39 ปี, 40 - 44 ปี, 45 - 49 ปี, 50 ปีขึ้นไป และไม่ควรจำกัดอายุ

ช่วงอายุที่เหมาะสมสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนตามความคิดเห็นของนิสิตนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับอายุจริงของสมาชิกสภาผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งระหว่างปี พ.ศ. 2512 - 2514 ตามผลที่รายงานในตารางที่ 31 จะเห็นว่านิสิตต้องการให้มีอายุต่ำกว่าที่เป็นจริงมาก เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างช่วงอายุที่เกิน 40 ปี ขึ้นไป และต่ำกว่า 40 ปี ลงมา

ตารางที่ 31
แสดงจำนวนผู้ได้รับการเลือกตั้งจำแนกตามอายุ³⁶

อายุ	จำนวนคน	ร้อยละ
30 - 39 ปี	50	23
40 - 49 ปี	91	42
50 - 59 ปี	53	24
60 ปีขึ้นไป	25	11
รวม	219	100

กล่าวคือช่วงอายุที่สูงกว่า 40 ปีขึ้นไป นิสิตเห็นว่าเหมาะสมมีเพียงจำนวนร้อยละ 32.68 แต่ที่เป็นจริงอายุของสมาชิกสภาผู้แทนชุดดังกล่าวที่สูงกว่า 40 ปี มีถึงจำนวนร้อยละ 77 ในเรื่องการศึกษาที่เท่าเทียมกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนชุดดังกล่าว นิสิตต้องการที่จะให้สมาชิกสภาผู้แทนมีคุณสมบัติสูงขึ้น คงจะเห็นได้จากผลลัพธ์ในตารางที่ 32 และ 33

ในตารางที่ 32 นั้น นิสิตจำนวนร้อยละ 45.20 มีความคิดเห็นว่าควรกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนที่มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไปจำนวนร้อยละ 10.57 เห็นว่าควรกำหนดไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า จำนวนร้อยละ 11.06 เห็นว่าควรกำหนดไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และจำนวนร้อยละ .74 เห็นว่าควรกำหนดไม่ต่ำกว่า ประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า

36. กรมการปกครอง, Op. cit., หน้า 193

ตารางที่ 32

แสดงความคิดเห็นของนิสิตอาสาสมัครสภาผู้แทนธรรมิควชิทางการศึกษา ระดับโค

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ประถมศึกษาปีที่ 4	-	-	-	-
ประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า	2	1	3	.74
มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า	22	23	45	11.06
มัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า	61	69	130	31.94
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	13	30	43	10.57
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป	86	98	184	45.20
ไม่ตอบ	2	-	2	.49
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิทางการศึกษา ท่านคิดว่าควรจะกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนมีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับใด คำตอบจะเป็นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคุณวุฒิจริงของสมาชิกสภาผู้แทนตามรายงาน ตามผลในตารางที่ 33 โดยยึดระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นเกณฑ์ตัดสินแล้ว จะเห็นว่า ระดับการศึกษาที่นิสิตต้องการ ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป มีถึงจำนวนร้อยละ 87.71 ขณะที่คุณวุฒิจริงของสมาชิกสภาผู้แทนในระดับเดียวกันนี้ มีเพียงจำนวนร้อยละ 61 เท่านั้น

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่ออายุ และระดับการศึกษาของสมาชิกสภาผู้แทนนี้ นอกจากบอกรถึงความต้องการของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนที่ตนคิดว่าเหมาะสมแล้ว ยังแสดงถึงความไม่เชื่อมั่นศรัทธาของนิสิตต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนด้วย เพราะเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว นิสิต

ตารางที่ 33

แสดงจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา³⁷

ระดับการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
ป. 4	8	4
ป. 5 - ป. 7	10	5
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	66	30
ม.ศ.4 - ม.ศ.5	31	14
ต่ำกว่าปริญญาตรี	23	10
ปริญญาตรีขึ้นไป	81	37
รวม	219	100

มีความต้องการในเรื่องนี้แตกต่างไปจากอายุ และระดับการศึกษาที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนมาก
อย่างไรก็ตาม ถ้าเอาคุณสมบัติเรื่องการศึกษาไปเปรียบเทียบกับคุณสมบัติอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับสมาชิก
สภาผู้แทนที่ดีแล้ว จะเห็นว่าคุณวุฒิทางการศึกษาที่สูง ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในสายตาของนิสิต ดังจะเห็น
ได้จากผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 34

37. Ibid., หน้า 200

ตารางที่ 34

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนที่ดี

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	18	13	31	7.62
ฐานะมั่นคงพอสมควร	4	14	18	4.42
ข้อดีขงสุจริตมั่นคงในหลักการที่เสนอกับประชาชน	60	64	124	30.47
มีประสบการณ์โดยเฉพาะทางด้านกฎหมายและปกครอง	13	14	27	6.63
มีความรอบรู้และสนใจในเหตุการณ์ของบ้านเมืองและท้องถิ่น	15	20	35	8.61
มีความเสียสละอย่างแท้จริงในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม	67	90	157	38.57
ตั้งใจทำงานตลอดเวลาทั้งในสมัยประชุมและเวลาปกติ	9	4	13	3.91
ไม่ตอบ	-	2	2	.49
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ สมาชิกสภาผู้แทนที่ดี ควรมีคุณสมบัติอย่างไร (โปรดระบุตามลำดับความสำคัญ) คำตอบจะเป็น 1. มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป 2. ฐานะมั่นคงพอสมควร 3. ข้อดีขงสุจริตมั่นคงในหลักการที่เสนอกับประชาชน 4. มีประสบการณ์โดยเฉพาะทางด้านกฎหมายและการปกครอง 5. มีความรอบรู้และสนใจในเหตุการณ์ของบ้านเมืองและท้องถิ่น 6. มีความเสียสละอย่างแท้จริงในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม 7. ตั้งใจทำงานตลอดเวลาทั้งในสมัยประชุมและเวลาปกติ

จากตารางนี้จะเห็นว่าสิ่งที่นิสิตต้องการมากที่สุดในตัวของสมาชิกสภาผู้แทนที่ดีก็คือ ความเสียสละอย่างแท้จริงในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม คุณสมบัติข้อนี้ นิสิตเห็นพ้องต้องกันถึงจำนวนร้อยละ 38.57 ที่รองลงมาตามลำดับก็คือ ความซื่อสัตย์สุจริตมั่นคงในหลักการที่เสนอกับประชาชน จำนวนร้อยละ 30.47 มีความรอบรู้และสนใจเหตุการณ์ของบ้านเมืองและท้องถิ่นจำนวนร้อยละ 8.60 มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 7.62 มีประสบการณ์โดยเฉพาะทางด้านกฎหมายและปกครอง จำนวนร้อยละ 6.63 ฐานะมั่นคงพอสมควรจำนวนร้อยละ 4.42 และตั้งใจทำงานตลอดเวลาทั้งในสมัยประชุมและเวลาปกติ จำนวนร้อยละ 3.19

เมื่อพิจารณาคูณสมบัติต่าง ๆ ที่นิสิตเห็นว่าจำเป็นตามลำดับความสำคัญแล้ว ปรากฏว่านิสิตเห็นคุณสมบัตินั้นที่ทุกคนสามารถมีและปฏิบัติได้จำเป็นกว่าคุณสมบัตินี้ที่ต้องแสวงหา เช่นฐานะการศึกษาและประสบการณ์ เหล่านี้ เป็นสิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความประพฤติที่สมาชิกสภาผู้แทนได้ปฏิบัติลงไปขณะที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ เพราะตามปกติแล้ว ผลงานที่ดี ย่อมเกิดจากความรู้ความสามารถของผู้กระทำ สำหรับกรณีนี้นิสิตไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนเลยนั้น น่าจะเป็นเครื่องหมายที่สื่อให้เห็นถึงความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของสมาชิกสภาผู้แทน นิสิตจึงได้เน้นคุณสมบัตินี้เป็นพิเศษ ข้อเท็จจริงนี้ จะเห็นได้ชัดเจนขึ้น เมื่อถามถึงความประพฤติส่วนตัวของสมาชิกสภาผู้แทนอีกครั้งหนึ่ง ดังผลลัพย์ที่รายงานในตารางที่ 35 ด้วยคำถามที่ว่า จำเป็นหรือไม่ที่สมาชิกสภาผู้แทนจะต้องมีความประพฤติส่วนตัวเรียบร้อย พุดจาอ่อนหวาน และมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ตารางที่ 35

แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อกรณีที่มาชิกสภาผู้แทน
 จำเป็นจะต้องมีความประพฤติส่วนตัวเรียบร้อย พுகจา
 อ่อนหวานและมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
จำเป็นมาก	53	59	112	27.52
จำเป็นบ้าง	114	151	265	65.11
ไม่จำเป็นเลย	19	11	30	7.37
ไม่ตอบ	-	-	-	-
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ จำเป็นหรือไม่ที่มาชิกสภาผู้แทนจะต้องมีความประพฤติส่วนตัวเรียบร้อย พุกจาอ่อนหวาน และมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คำตอบจะเป็นจำเป็นมาก จำเป็นบ้าง และไม่จำเป็นเลย

นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 65.11 เห็นว่าคุณสมบัติเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นบ้าง ที่เห็นว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นมากมีจำนวนร้อยละ 27.52 และที่เห็นว่าไม่จำเป็นเลย มีจำนวนร้อยละ 7.37 เมื่อ เปรียบเทียบกัน นิสิตที่เห็นว่าความประพฤติส่วนตัวไม่ใช่สิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน จะมีเพียงจำนวน ร้อยละ 7.37 เท่านั้น

ที่กล่าวมาทั้งหมด พอสรุปได้ว่าในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกตยังขาดความเชื่อมั่นศรัทธา ต่อความสามารถและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ที่เป็นดังนี้ประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะระบบการปกครองของไทยไม่เอื้ออำนวยให้สมาชิกสภาผู้แทน มีอิสระอย่างพอเพียง ในการปฏิบัติงาน อันเป็นเหตุให้มีความสำคัญในตัวต้องลดลงไป ตามสายตาของประชาชนเมื่อเปรียบ เทียบกับฝ่ายบริหาร อีกประการหนึ่งนั้น เป็นผลมาจากความประพฤติที่ไม่เหมาะสม และการปฏิบัติงาน

ที่ก้าวไกล เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนเอง การขาดความเชื่อมั่น
 ต่อกลไกที่สำคัญของการปกครองในระบบรัฐสภา นับเป็นผลเสียอย่างมาก สำหรับประเทศที่ต้องการจะ
 มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะความเชื่อมั่นศรัทธา มีส่วนสัมพันธ์กับความกระ
 ะตือรือร้น ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแยกไม่ออก เมื่อนิสิตขาดความเชื่อมั่นศรัทธา ความ
 กระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองก็น้อย และนั่นย่อมหมายถึงความยากลำบากที่จะทำให้
 ประเทศมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จากความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อบทบาทของสมาชิกสภา
 ผู้แทนนี้ เราได้ข้อสังเกตอย่างหนึ่งว่า ความประพฤติปฏิบัติส่วนตัวของสมาชิกสภาผู้แทน เป็นสิ่งสำคัญที่ท
 ำให้นิสิตขาดความเชื่อมั่นศรัทธา คือบัญหานั้น ซึ่งบางทีอาจจะทำให้นิสิตมีความรู้สึกดีขึ้นบ้าง ถ้าสมาชิกสภา
 ผู้แทนจะมีคุณสมบัติตามที่นิสิตต้องการ เช่น มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป อายุไม่เกิน 45 ปี
 มีความประพฤติเรียบร้อย พுகจาอ่อนหวาน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความซื่อสัตย์สุจริต และยอมเสียสละ
 ความสุขส่วนตัว เพื่อรักษามลประโยชน์ของประชาชน

สำหรับภูมิหลังของนิสิตที่มีความรู้สึกต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนตามผลลัพท์ที่
 รายงานในตารางที่ 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34 และ 35 นั้น สามารถจำแนกแจกแจง
 ได้ดังนี้คือ คอค่ากล่าวที่ว่า ประเทศไทยเรา สมาชิกสภาผู้แทนมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของ
 รัฐบาลหรือไม่ นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 78.13 เชื่อว่าฐานะของสมาชิกสภาผู้แทน มิได้เป็นไปตาม
 ค่ากล่าวข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบภูมิหลังของนิสิตจากค่าคอบนี้ ปรากฏผลในตารางที่ 36 ว่า นิสิตชาย
 มีความคิดเห็นว่า ฐานะของสมาชิกสภาผู้แทนมิได้เป็นไปตามค่ากล่าวอ้าง ในจำนวนร้อยละที่สูงกว่านิสิต
 หญิง ในทำนองเดียวกัน นิสิตรัฐศาสตร์ สูงกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และนิสิตที่เรียนทางสังคม
 ศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีนสูงกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทสูงกว่านิสิต
 ที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ สูงกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย และรับราชการ ตามลำดับ

ในตารางที่ 37 เมื่อถามถึงความสามารถของสมาชิกสภาผู้แทน ในการปฏิบัติงานตามที่ราษฎร
 ขอร้องว่าจะได้หรือไม่นั้น ส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 80.59 เห็นว่าได้บ้าง ไม่ได้บ้าง จำนวนร้อยละ
 3.44 เห็นว่าได้ และจำนวนร้อยละ 15.97 เห็นว่าไม่ได้ เมื่อเอาภูมิหลังมาเปรียบเทียบกัน ในส่วน
 ที่มีความคิดเห็นว่าได้บ้างไม่ได้บ้าง นิสิตชายมีจำนวนมากกว่านิสิตหญิง นิสิตรัฐศาสตร์และนิสิตที่เรียน
 ทางสังคมศาสตร์ มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทยมากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน นิสิต

ตารางที่ 36

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตต่อคำกล่าวที่ว่า สมกษิกสภาผู้แทน
มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล สำหรับกรณีของประเทศไทย

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
อยู่ในสภาพดังที่ยกอ้างมา	8.60	8.60	8.02	9.71	6.67	9.57	5.88	-	8.64	8.56	9.28	9.90	5.56	8.60
ไม่เป็นไปตามคำกล่าวอ้าง	80.11	76.47	76.47	78.29	84.44	76.57	83.33	50.00	76.82	79.68	77.32	77.72	79.63	78.13
ไม่ทราบ	9.68	14.93	15.51	10.29	8.89	13.20	9.80	50.00	13.64	11.23	12.37	11.88	13.89	12.53
ไม่ตอบ	1.61	-	-	1.71	-	.66	.98	-	.91	.53	1.03	.50	.93	.74

ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท มากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ ที่เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนสามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้องได้ เมื่อเปรียบเทียบกัน นิสิตหญิงมีจำนวนมากกว่านิสิตชาย นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์และนิสิตรัฐศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีนมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทมากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ และนิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ ส่วนที่เห็นว่าไม่ไถ่นั้น นิสิตหญิงมีจำนวนมากกว่านิสิตชาย นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ มากกว่านิสิตรัฐศาสตร์ และนิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีนมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ และนิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบนี้ ได้ข้อสังเกตที่แตกต่างออกไป 2 ประการ ในเรื่องเพศ สาขาวิชา และเชื้อชาติ นิสิตหญิง นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และนิสิตเชื้อชาติจีน เชื่อว่าสมาชิกสภาผู้แทนสามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้องได้ และที่ราษฎรขอร้องไม่ได้ ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ไม่ได้สอดคล้องไปในทำนองเดียวกัน จำนวนร้อยละสูงกว่านิสิตชาย นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ และนิสิตเชื้อชาติไทย ไม่เหมือนกับภูมิลำเนาและอาชีพ เพราะนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง และนิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ เชื่อว่าสมาชิกสภาผู้แทนไม่สามารถปฏิบัติตามที่ราษฎรขอร้องได้ในจำนวนที่สูงกว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ แດอย่างเดียว

ในตารางที่ 38 เมื่อถามถึงการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนว่าเกินอำนาจหน้าที่หรือไม่ นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 71.25 มีความคิดเห็นว่าสิ่งที่สมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติลงไป เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน เมื่อเปรียบเทียบภูมิลำเนาของนิสิตที่มีต่อคำตอบแล้ว นิสิตชายมีจำนวนมากกว่านิสิตหญิง ในทำนองเดียวกัน นิสิตรัฐศาสตร์และนิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทยมากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการและนิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลลัพธ์จากตารางนี้ มีคำตอบที่ไม่ทราบอยู่ในจำนวนค่อนข้างสูง คือจำนวนร้อยละ 17.44 นับเป็นสิ่งที่หนึ่งที่แสดงถึงระดับความรู้ของนิสิตที่มีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนได้

ผลลัพธ์จากตารางที่ 39 ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญของการปฏิบัติ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 นิสิตส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 86.49 มีความเห็นว่า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการปฏิบัติหน้าที่อันมีขอบเขตของสมาชิกสภาผู้แทน ความเห็นนี้ เมื่อเปรียบเทียบกัน นิสิตหญิงเห็นควยในจำนวนที่มากกว่านิสิตชาย นิสิตรัฐศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และนิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติไทย มากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 38

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตต่อกรณีที่ว่า
สมาชิกสภาผู้แทนปฏิบัติงานก้าวกาย อำนาจหน้าที่ของตน

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186	N = 221	N = 187	N = 175	N = 45	N = 303	N = 102	N = 2	N = 220	N = 187	N = 97	N = 202	N = 108	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ปฏิบัติ เกินอำนาจหน้าที่ของตน	72.04	70.59	66.31	72.00	88.89	72.94	66.67	50.00	72.73	69.52	77.32	66.34	75.00	71.25
ไม่ เกินอำนาจหน้าที่ของตน	13.98	8.60	11.23	13.14	2.22	10.56	12.75	-	11.82	10.16	6.19	13.37	11.11	11.06
ไม่ทราบ	13.44	20.81	22.46	14.29	8.89	16.17	20.59	50.00	15.00	20.32	16.49	19.80	13.89	17.44
ไม่ตอบ	.54	-	-	.57	-	.33	-	-	.45	-	-	.50	-	.25

ในตารางที่ 40 เมื่อถามถึงสาเหตุที่ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งน้อยนั้น เป็นเพราะไม่ศรัทธาต่อการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทน นิติส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 59.46 เห็นด้วยกับความคิดเห็นนี้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ ปรากฏว่านิติชาย เห็นด้วยในจำนวนที่มากกว่านิติหญิง นิติที่เรียนทางวิทยาศาสตร์มากกว่านิติรัฐศาสตร์ และ นิติที่เรียนทางสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นิติเชื้อชาติไทยมากกว่านิติเชื้อชาติจีน นิติที่อาศัย อยู่ในเมืองมากกว่านิติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิติที่มีคามีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิติที่มีคามีอาชีพค้าขาย

สำหรับคุณสมบัติต่าง ๆ ของสมาชิกสภาผู้แทนที่ดี ตามความคิดเห็นของนิตนั้น ใน ส่วนที่เกี่ยวกับอายุ นิติส่วนใหญ่เห็นว่าช่วงอายุที่เหมาะสมสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนอยู่ในระหว่าง 35 - 39 ปี ที่เหมาะสมรองลงมาตามลำดับคือ 40 - 44 ปี และ 30 - 34 ปี เมื่อเอา ภูมิภาคนี้มาเปรียบเทียบกับกัน ตามผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 41 อายุที่อยู่ในช่วงระหว่าง 35 - 39 ปีนี้ นิติหญิงเห็นว่าเหมาะสมในจำนวนที่มากกว่านิติชาย ในทำนองเดียวกันนิติที่เรียน ทางสังคมศาสตร์มากกว่านิติรัฐศาสตร์ และนิติที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ตามลำดับ นิติเชื้อชาติ ไทยมากกว่านิติเชื้อชาติจีน นิติที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิติ ที่มีคามีอาชีพรับราชการและนิติที่มีคามีอาชีพค้าขายมากกว่านิติที่มีคามีอาชีพอื่น ๆ สำหรับช่วง อายุที่เหมาะสมรองลงมาคือ ระหว่าง 40 - 44 ปี นิติหญิงก็ยังเห็นว่าเหมาะสมในจำนวน มากกว่านิติชาย นิติรัฐศาสตร์และนิติที่เรียนทางสังคมศาสตร์มากกว่านิติที่เรียนทาง วิทยาศาสตร์ นิติเชื้อชาติจีนมากกว่านิติเชื้อชาติไทย นิติที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิติที่มี ภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิติที่มีคามีอาชีพรับราชการมากกว่านิติที่มีคามีอาชีพค้าขาย และอาชีพ อื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนช่วงอายุระหว่าง 30 - 34 ปี นิติชายเห็นว่าเหมาะสมในจำนวนที่มาก กว่านิติหญิง นิติที่เรียนทางวิทยาศาสตร์มากกว่านิติรัฐศาสตร์ และนิติที่เรียนทางสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นิติเชื้อชาติจีนมากกว่านิติเชื้อชาติไทย นิติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทมากกว่านิติที่ อาศัยอยู่ในเมือง และนิติที่มีคามีอาชีพค้าขายมากกว่านิติที่มีคามีอาชีพอื่น ๆ และรับราชการ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีช่วงอายุที่ต่ำกว่า 30 ปีลงมา ซึ่งกฎหมายไม่ให้สิทธิในการที่จะสมัคร

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตต่อกรณีที่ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งน้อย
เป็นเพราะไม่ศรัทธาต่อการทำงานของสมาชิก
สภาผู้แทน

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	N = 407 ร้อยละ
เห็นด้วย	63.44	56.11	57.22	62.29	57.78	60.73	54.90	100	64.55	53.48	62.89	57.43	60.19	59.46
ไม่เห็นด้วย	25.27	32.58	29.95	27.43	33.33	29.04	30.39	-	25.45	33.69	28.87	30.20	27.78	29.24
ไม่มีความเห็น	10.75	10.86	12.30	9.71	8.89	9.90	13.73	-	9.55	12.30	8.25	11.88	11.11	10.81
ไม่ตอบ	.54	.45	.53	.57	-	.33	.98	-	.45	.53	-	.50	.93	.49

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตว่า สมาชิกสภาผู้แทนควรมีอายุเท่าใด

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
25 - 29 ปี	5.91	2.71	3.21	3.43	11.11	2.97	6.86	50.00	4.55	3.74	4.12	2.97	6.48	4.18
30 - 34 ปี	25.81	18.10	16.58	28.00	17.78	19.47	27.45	50.00	18.18	25.67	17.53	24.75	19.44	21.62
35 - 39 ปี	37.63	43.89	46.52	35.43	40.00	43.56	34.31	-	42.27	39.57	41.24	41.09	40.74	41.03
40 - 44 ปี	19.35	28.51	25.13	22.29	28.89	24.42	24.51	-	24.55	24.06	25.77	24.26	23.15	24.32
45 - 49 ปี	5.91	2.71	3.74	5.71	-	4.95	1.96	-	4.55	3.74	5.15	2.48	6.48	4.18
50 ปี ขึ้นไป	1.61	1.36	2.14	1.14	-	1.65	.98	-	1.82	1.07	3.09	1.49	-	1.47
ไม่ควรจำกัดอายุ	2.69	2.71	2.67	2.86	2.22	2.31	3.92	-	3.18	2.14	3.09	2.48	2.78	2.70
ไม่ตอบ	1.08	-	-	1.14	-	.66	-	-	.91	-	-	.50	.93	.49

เข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนได้ ยังมีนิสิตเห็นว่าเป็นช่วงอายุที่เหมาะสมของสมาชิกสภาผู้แทนอยู่จำนวนร้อยละ 4.18 ซึ่งเมื่อเอาภูมิลำเนาต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกันแล้ว ปรากฏว่านิสิตชายเห็นว่าเหมาะสมในจำนวนที่มากกว่านิสิตหญิง นิสิตรัฐศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีนมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิสิตที่มีบิดามีอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการและอาชีพค้าขายตามลำดับ

จากภูมิลำเนาต่าง ๆ ที่นำมาเปรียบเทียบกันนี้ สรุปได้ว่า ถ้าเอาช่วงอายุที่เหมาะสมที่สุดคือ 35 - 39 ปี เป็นเกณฑ์เฉลี่ยแล้ว นิสิตชาย นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่มีบิดามีอาชีพค้าขายและอาชีพอื่น ๆ นิยมสมาชิกสภาผู้แทนที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปีลงมา มากกว่านิสิตหญิง นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ

ในเรื่องคุณวุฒิทางการศึกษาของสมาชิกสภาผู้แทนที่ดี ตามความคิดเห็นของนิสิต คงผลลัพธ์ที่รายงานในตารางที่ 42 นิสิตเห็นว่าควรกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวนร้อยละ 45.21 ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา จำนวนร้อยละ 10.54 ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนร้อยละ 31.94 และไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนร้อยละ 11.06 เมื่อนำเอามาเปรียบเทียบกัน โดยแยกออกเป็นคุณวุฒิทางการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป และตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 5 ลงมา ปรากฏว่าคุณวุฒิที่สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไปนั้น นิสิตหญิงเห็นควยในจำนวนที่มากกว่านิสิตชาย นิสิตรัฐศาสตร์และนิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ มากกว่านิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติจีนมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทมากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง นิสิตที่มีบิดามีอาชีพค้าขายมากกว่านิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ และอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ

ในตารางที่ 43 ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนที่ดีนั้น นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า ความเสียสละอย่างแท้จริงในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน และ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตว่า สมาชิกสภาผู้แทนควรมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับใด

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
ประถมศึกษาปีที่ 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า	1.08	.45	1.07	.57	-	.66	.98	-	.45	1.07	1.03	.50	.93	.74
มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า	11.83	10.41	12.83	9.71	8.89	10.89	11.76	-	9.55	12.83	11.34	10.89	11.11	11.06
มัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า	32.80	31.22	31.02	33.14	31.11	33.00	28.43	50.00	34.55	28.88	35.05	29.21	34.26	31.94
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	6.99	13.57	9.09	9.71	20.00	11.55	7.84	-	11.36	9.63	12.37	9.90	10.19	10.57
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	46.24	44.34	45.99	46.29	37.78	43.56	50.98	-	43.64	47.06	40.21	49.50	41.67	45.21
ไม่ตอบ	1.08	-	-	.57	2.22	.33	-	50.00	.45	.53	-	-	1.85	.49

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตคอกุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนที่ดี

ความคิดเห็น	เพศ		สาขาวิชา			เชื้อชาติ			ภูมิลำเนา		อาชีพ			รวม
	ชาย	หญิง	สังคม	วิทย์	รัฐ	ไทย	จีน	อื่น ๆ	เมือง	ชนบท	ราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	
	N = 186 ร้อยละ	N = 221 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 175 ร้อยละ	N = 45 ร้อยละ	N = 303 ร้อยละ	N = 102 ร้อยละ	N = 2 ร้อยละ	N = 220 ร้อยละ	N = 187 ร้อยละ	N = 97 ร้อยละ	N = 202 ร้อยละ	N = 108 ร้อยละ	
มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	9.68	5.88	7.49	7.43	8.89	7.92	5.88	50.00	7.73	7.49	9.28	5.94	9.26	7.62
ฐานะมั่นคงพอสมควร	2.15	6.33	5.88	2.86	4.44	4.95	2.94	-	2.73	6.42	4.12	5.45	2.78	4.42
ข้อสัถยสุจริต มั่นคงในหลักการที่ สอนกับประชาชน	32.26	28.96	32.08	30.29	24.44	29.70	33.33	-	30.91	29.95	28.87	30.20	32.41	30.47
มีประสบการณ์ โดยเฉพาะทางด้านกฎหมายและปกครอง	6.99	6.33	6.95	8.00	-	6.60	6.86	-	6.36	6.95	4.12	6.93	8.33	6.63
มีความรอบรู้และสนใจในเหตุการณ์ของบ้านเมืองและท้องถิ่น	8.06	9.05	6.95	10.68	6.67	8.58	8.82	-	8.64	8.56	8.25	7.92	10.19	8.60
มีความเสียสละอย่างแท้จริงในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม	36.02	40.72	37.43	37.14	48.89	37.95	40.20	50.00	39.55	37.43	41.24	40.59	32.41	38.57
ตั้งใจทำงานตลอดเวลา ทั้งในสมัยประชุมและเวลาปกติ	4.84	1.81	2.67	3.43	4.44	3.63	1.96	-	3.64	2.67	4.12	2.48	3.70	3.19
ไม่ยอม	-	.90	.53	-	2.22	.66	-	-	.45	.53	-	.50	.93	.49

ความซื่อสัตย์สุจริตมั่นคงในหลักการที่เสนอกับประชาชน เป็นคุณสมบัติสำคัญ 2 ประการของสมาชิกสภาผู้แทนที่ควรร่วมกันเป็นจำนวนร้อยละ 69.04 (38.57 + 30.47) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้ว นิสิตหญิงเห็นว่าคุณสมบัติสองประการนี้สำคัญและจำเป็นสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนในจำนวนที่มากกว่านิสิตชาย ท่านเองเดียวกัน นิสิตรัฐศาสตร์และนิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติจีนมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย และนิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการมากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ

สำหรับคุณสมบัติข้ออื่น ๆ ที่น่าสนใจก็มีเรื่องการศึกษาและฐานะในเรื่องการศึกษาที่สูงขึ้น นิสิตชายเห็นว่าจำเป็นสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนมากกว่านิสิตหญิง นิสิตรัฐศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ และนิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติไทยมากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ และอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย ในเรื่องฐานะนิสิตหญิงเห็นว่าฐานะจำเป็นสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนมากกว่านิสิตชาย นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ และนิสิตรัฐศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทยมากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทมากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขายมากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ เมื่อนำเอามาเปรียบเทียบกับกันระหว่างความคิดเห็นของนิสิตทั้งหมดที่มีต่อคุณสมบัติ 2 ข้อนี้แล้ว ปรากฏว่านิสิตให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา (จำนวนร้อยละ 7.62) มากกว่าฐานะ (จำนวนร้อยละ 4.42) จะแตกต่างกันออกไปก็เฉพาะภูมิลำเนาเรื่องเพศเท่านั้น เนื่องจากนิสิตหญิงให้ความสำคัญของฐานะ (จำนวนร้อยละ 6.33) มากกว่าเรื่องการศึกษา (จำนวนร้อยละ 5.88)

ในตารางที่ 44 ซึ่งถามเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของสมาชิกสภาผู้แทนว่า จำเป็นหรือไม่ ที่สมาชิกสภาผู้แทนจะต้องมีความประพฤติส่วนตัวเรียบร้อย พุดจาอ่อนหวาน และมีจิตใจ

เอื่อเพื่อเอื่อแ่ นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นเรื่องจำเป็นมาก และจำเป็นบ้าง รวมกันจำนวนร้อยละ 92.63 (27.52 + 65.11) ที่เห็นว่าไม่ใช่คุณสมบัติที่จำเป็นเลยของสมาชิกสภาผู้แทนมีเพียงจำนวนร้อยละ 7.37 เมื่อนำเอามาเปรียบเทียบกัน นิสิตหญิงเห็นว่าสิ่งเหล่านี้จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนจำนวนร้อยละมากกว่า นิสิตชาย นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์มากกว่า นิสิตรัฐศาสตร์ และ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตเชื้อชาติไทยมากกว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทมากกว่า นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และ นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการมากกว่า นิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ และอาชีพค้าขายตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบภูมิลำเนาต่าง ๆ นี้ พอสรุปได้ว่า ในเรื่องของการรู้สึกเชื่อมั่นศรัทธาที่ นิสิตมีความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนนั้น นิสิตชายขาดความเชื่อมั่นศรัทธาในอัตราที่สูงกว่า นิสิตหญิงในทำนองเดียวกัน นิสิตรัฐศาสตร์และ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์สูงกว่า นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทยสูงกว่า นิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมืองสูงกว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และ นิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ สูงกว่า นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการและค้าขายตามลำดับ สำหรับคุณสมบัติที่สำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนที่คือนั้น เมื่อเปรียบเทียบกันในเรื่องอายุ การศึกษา อุบิสัยใจคอและความประพฤติ นิสิตหญิงต้องการให้สมาชิกสภาผู้แทน มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีการศึกษาชั้นปริญญาตรี มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริตและความประพฤติส่วนตัว เรียบร้อยในจำนวนร้อยละที่สูงกว่า ภูมิลำเนาอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

3. ค่านิยมของนิสิตที่มีต่อบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน

จากความรู้ความเข้าใจของนิสิตที่มีต่ออำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทน ตลอดจนมาถึงความรู้สึกที่มีต่อฐานะและบทบาทที่สมาชิกสภาผู้แทนได้ปฏิบัติลงไป ขณะที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ในระหว่างปี พ.ศ. 2512 - 2514 นั้น นับได้ว่า นิสิตมีข้อมูลหรือเหตุผลพอสมควรที่จะตัดสินขั้นสุดท้ายว่า สมาชิกสภาผู้แทนเป็นอย่างไร มีความสำคัญแค่ไหน เชื่อถือในความสามารถได้เพียงใด ซึ่งจะเห็นได้จากผลลัพท์ที่รายงานในตารางที่ 45 เมื่อถามถึงบุคคลที่มีเกียรติในสายตาของนิสิต

ตารางที่ 45

แสดงความคิดเห็นของนิสิตคอบุคคลผู้มีเกียรติ ในสายตาของเขา

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ	3	8	11	2.70
นายทหารยศนายพล	3	7	10	2.46
รัฐมนตรี	18	32	50	12.29
ผู้พิพากษา	44	62	106	26.04
สมาชิกสภาผู้แทน	7	5	12	2.95
พ่อค่านักธุรกิจ	15	5	20	4.92
อาจารย์มหาวิทยาลัย	35	46	81	19.90
แพทย์	24	17	41	10.07
มีเกียรติทุกคน	37	39	76	18.67
ไม่ตอบ	-	-	-	-
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ ใครคือบุคคลผู้มีเกียรติในสายตาของท่าน (โปรดระบุตามลำดับความสำคัญ)
 คำตอบจะเป็น 1. ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ 2. นายทหารยศนายพล 3. รัฐมนตรี
 4. ผู้พิพากษา 5. สมาชิกสภาผู้แทน 6. พ่อค่านักธุรกิจ 7. อาจารย์มหาวิทยาลัย
 8. แพทย์ 9. มีเกียรติทุกคน

ในตารางนี้นิสิตมีความเห็นว่า ผู้พิพากษาเป็นบุคคลที่มีเกียรติที่สุดในจำนวนร้อยละ 26.04 รองลงมาตามลำดับ คือแก่อจารย์มหาวิทยาลัยจำนวนร้อยละ 19.90 มีเกียรติทุกคนจำนวนร้อยละ 18.67 รัฐมนตรีจำนวนร้อยละ 12.29 แพทย์จำนวนร้อยละ 10.07 พอคา นักธุรกิจจำนวนร้อยละ 4.92 สมาชิกสภาผู้แทนจำนวนร้อยละ 2.95 ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษจำนวนร้อยละ 2.70 และนายทหารยศนายพลจำนวนร้อยละ 2.46

จากคำตอบเราพอจะประเมินค่านิยมของนิสิตที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนได้ว่าอยู่ในระดับไหน เพราะจากการเปรียบเทียบกับบุคคลที่อยู่ในอาชีพอื่น ๆ สมาชิกสภาผู้แทนได้รับการยกย่องน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่โดยลักษณะของงานแล้ว สมควรจะได้รับยกย่องมากกว่าบุคคลที่อยู่ในอาชีพใด ๆ เนื่องจากเป็นตัวแทนที่ได้รับเลือกมาจากประชาชน ให้มาทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ เมื่อปรากฏว่านิสิตให้การยกย่องเคารพนับถือผู้พิพากษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยในอัตราที่สูงกว่าสมาชิกสภาผู้แทนอย่างเทียบกันไม่ได้ นับเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความประพฤติกติและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนได้เป็นอย่างดี เพราะเท่าที่ปรากฏ ผู้พิพากษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยได้ชื่อว่าเป็นกลุ่มคนที่มีความสงบเสงี่ยมและซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง

การที่นิสิตให้ความยกย่องต่อผู้พิพากษาและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในอัตราที่สูงกว่าสมาชิกสภาผู้แทนอย่างมาก จึงไม่มีทางแปลเจตนาเป็นอย่างอื่น นอกเสียจากระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกสภาผู้แทนมีความประพฤติกติและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ความซอ้นี้จะเห็นได้ชัดเจนขึ้น เมื่อถามถึงความเห็นของนิสิตที่มีต่อกาลว่า การมีสมาชิกสภาผู้แทน เท่ากับเป็นการเพิ่มชนชั้นอภิสิทธิ์ชนอีกพวกหนึ่ง ดังผลที่รายงานในตารางที่ 46 ทั้งนี้เนื่องจากคำว่าอภิสิทธิ์มีความหมายไปในทางที่ไม่สู้จะดีนัก เป็นความหมายที่แสดงถึงการเอาเปรียบและการละเมิดกฎข้อบังคับ เมื่อนิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยกับค่างลว่านี้ ก็เท่ากับว่าสมาชิกสภาผู้แทน มิได้ใช้อำนาจหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้

ตารางที่ 46

แสดงความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อคำกล่าวที่ว่า การมีสมาชิกสภาผู้แทน
เท่ากับเป็นการเพิ่มชนชั้นอภิสิทธิ์ชนอีกพวกหนึ่ง

ความคิดเห็น	จำนวนนิสิต		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
เห็นด้วย	91	125	216	53.07
ไม่เห็นด้วย	73	75	148	36.36
ไม่มีความเห็น	22	21	43	10.57
ไม่ตอบ	-	-	-	-
รวม	186	221	407	100.00

คำถามในข้อนี้คือ กล่าวกันว่า การที่มีสมาชิกสภาผู้แทนนั้น เท่ากับเป็นการเพิ่มชนชั้นอภิสิทธิ์ชนอีก
พวกหนึ่ง ท่านเห็นด้วยหรือไม่ คำตอบจะเป็น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และ ไม่มีความเห็น

ที่แสดงถึงการเอาเปรียบและการละเมิดกฎข้อบังคับ เมื่อนิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคำกล่าวนี้
ก็เท่ากับว่าสมาชิกสภาผู้แทนมิได้ใช้อำนาจหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้

สำหรับภูมิหลังต่าง ๆ ของนิสิตเมื่อเปรียบเทียบกันในเรื่องค่านิยมที่มีต่อสมาชิก
สภาผู้แทน ตามผลที่รายงานในตารางที่ 45 และ 46 นี้ ปรากฏผลในตารางที่ 47 ว่า บุคคล
ที่มีเกียรติมากที่สุดในสายตาของนิสิต ซึ่งได้แก่ผู้พิพากษานั้น นิสิตหญิงเห็นด้วยในจำนวนที่มากกว่า
นิสิตชาย ท่านเองเดียวกัน นิสิตรัฐศาสตร์ และนิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์มากกว่านิสิตที่เรียน
ทางวิทยาศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทย มากกว่านิสิตเชื้อชาติจีน นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทมากกว่า
นิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย และ
รับราชการ ตามลำดับ สำหรับการยกย่องที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมาก

เพียงร้อยละ 2.95 นั้น นิสิตชายให้ระดับการยกย่องสูงกว่านิสิตหญิง เมื่อเปรียบเทียบกัน นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และนิสิตรัฐศาสตร์ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีน มากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท มากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง นิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย มากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ และรับราชการตามลำดับ อนึ่งมีข้อที่น่าสังเกตอยู่บ้าง สำหรับความคิดเห็นของนิสิตในบางภูมิภาค เป็นดังนี้ว่า นิสิตหญิง นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ มีแนวโน้มที่จะให้ความยกย่องนับถือบรรดาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกัน นอกจากนั้นยังมีข้อที่น่าสังเกตต่อไปอีกว่า นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ ไม่ให้ระดับการยกย่องแก่พ่อค้า, นักธุรกิจเลย ผิดกับนิสิตชาย และนิสิตที่มีเชื้อชาติจีน ซึ่งให้ระดับการยกย่องแก่พ่อค้า นักธุรกิจ สูงกว่าภูมิภาคอื่น ๆ อย่างชัดเจน

จากการเปรียบเทียบนี้ เห็นชัดว่าถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับใกล้ตัวแล้ว ภูมิภาคหนึ่งจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของนิสิต การที่นิสิตหญิง นิสิตรัฐศาสตร์ นิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และนิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ ให้ระดับการยกย่องบรรดาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกัน จึงไม่ใช่เรื่องที่น่าแปลกใจ เพราะธรรมชาติของหญิงมีแนวโน้มที่จะพึงใจในยศฐาบรรดาศักดิ์ และความมีหน้ามีตาในสังคมอยู่แล้ว นิสิตรัฐศาสตร์แล้ว ก็ปรากฏว่าวิชาที่เรียนมาส่วนใหญ่มักจะหนีไม่พ้นอาชีพรับราชการ ส่วนพวกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อม มีโอกาสที่จะได้รับรู้และยอมรับความสำคัญของข้าราชการอยู่เสมอ จึงทำให้ระดับความนิยมในตัวข้าราชการมีมากกว่าภูมิภาคอื่น ซึ่งก็เหมือนกับนิสิตเชื้อชาติไทย และนิสิตที่บิดามีอาชีพรับราชการ

สำหรับในเรื่องความคิดเห็นที่ยอมรับว่าการมีสมาชิกสภาผู้แทน เท่ากับเป็นการเพิ่มชนชั้นอภิสิทธิ์ชนอีกพวกหนึ่ง ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในจำนวนร้อยละ 53.07 ดังผลที่รายงานในตารางที่ 48 นั้น เมื่อเปรียบเทียบกันปรากฏว่า นิสิตหญิงเห็นด้วยในจำนวนที่มากกว่านิสิตชาย นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์ มากกว่านิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ และนิสิตรัฐศาสตร์ตามลำดับ นิสิตเชื้อชาติจีนมากกว่านิสิตเชื้อชาติไทย นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท มากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในเมือง และนิสิตที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ และรับราชการมากกว่านิสิตที่บิดามีอาชีพค้าขาย

ทั้งหมดที่กล่าวต่อเนื่องมาในขบวนการของความคิดเห็นนี้ พอสรุปได้ว่า นิสิตมีความรู้ความเข้าใจต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนพวสมควร ไม่สูงนัก มีความรู้สึกว่สิ่งที่สมาชิกสภาผู้แทนประพฤติกและปฏิบัติลงไปนั้น ส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมและเกินขอบเขตของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เป็นเหตุให้ขาดความเชื่อมั่นศรัทธาในความสามารถ และไม่ยกย่องนับถือเท่าที่ควร ความคิดเห็นดังกล่าวนี้ ย่อมแสดงถึงวัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตว่เป็นอย่างไร มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยมากน้อยแค่ไหน และจะมีผลประการใดต่อการพัฒนาทางการเมืองของประเทศไทยในอนาคต ซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้จะได้กล่าวต่อไป

บทที่ 4

สรุป และความคิดเห็น